

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2.—. Za odnośnienie do mieszkania dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi na prowincji: miesięcznie kor. 2.70. W państwie niemieckim kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy zwykły 10 hal.

Numer niedzielny ilustrowany 14 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharak w biurze inzeratowym „Głos Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miesiąca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, — za każdy następny raz 12 halerzy. — Nadesłane po 60 halerzy od wiersza za każdy raz. — Śluby, nekrologi etc. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokolowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurtie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 150.

Kraków, Wtorek dnia 31 Maja 1904 r.

Rok XII.

Nasze stanowisko.

Podajemy poniżej bardzo zajmujące uwagi, nadesłane nam przez wybitnego polityka i pośta, a odnoszące się do stanowiska Polaków wobec wojny rosyjsko-japońskiej. Sprawa to widocznie bardzo aktualna i żywo poruszająca umysły w naszym społeczeństwie, gdyż ciągle otrzymujemy artykuły do niej się odnoszące. Na zapatrywanie, wyrażone przez p. H. W. można nie wszędzie się zgodzić, ale trzeba uznać ich polityczną doniosłość, zwłaszcza, że może nikt u nas nie oświetlił tak dosadnie i prawdziwie niekzemnej i szkodliwej roli, jaką odgrywa rosyjska biurokracja.

W chwili przełomu, jaki stwarza obecny katalizm wschodnio-azjatycki w całej polityce wszechświatowej — kiedy wszystkie prawie narody zdefiniować musiały na nowo i poddać rewizji swe polityczne przekonania i tendencje, jest rzeczą naturalną, iż stanowisko 20 milionowego narodu, aczkolwiek pozbawionego własnego państwa, nie obojętne jest dla przyszłości i również sformułowane być winno.

Jest to tem ważniejsze z tego powodu, iż skomplikowane położenie polityczne, w jakim się znajdujemy, stanowi trudność orientacji, niewola słowa za kordonem utrudnia dyskusję, ułatwiając zarazem grę podziemnej intrydze, namiętnym, a niejasnym tendencjom z jednej, a z drugiej strony walkę podjazdową insynuacji i podejrzliwości, jaką prowadzi przeciwko nam wrogowie w swoich egoistycznych celach.

Zadania tego podjął się mówca Koła polskiego w delegacjach wspólnych Austro-Węgierskiej Monarchji, hr. Wojciech Dzieduszycki.

Czy enuncjacja jego ma być usnaną, jako oficjalny wyraz uczuć i przekonania całego narodu, i czy wypowiedziada wszystko, co w tej chwili Polacy wszystkich dzielnie mają do powiedzenia przed obliczem cywilizowanego świata?

Można przewidzieć, że tak ważna enuncjacja nie obejdzie się bez polemiki — od tego przecież nasz indywidualizm! Tem ważniejszem więc dla nas dzisiaj, by problem cały spokojnie poddać analizie i psychologicznie usposobienie z polityczną potrzebą zgodnie powiązać.

Stosunek nasz do Rosji, brany ogólnie, a zwłaszcza z punktu widzenia niedawnej przeszłości, przedstawia się bezsprzecznie w wysokim stopniu niekorzystnie. Morze krwi i łez: bezdenne prześladowania zacięły nad ujarzmionym narodem od lat stu prawie: tak, iż wiele trzeba by lat naprawę, żeby zapomnieć się dały serdeczne urazy i bolesne wspomnienia nawet wtenczas, gdyby już dziś inaczej wszystko było na tej błędnej ziemi. Czyż dziwne tedy, że gdy system represji, zemsty, dziś jeszcze w całej pełni się tam objawia, zbyt silną jest pokusa w sercu zgnębnionego więźnia, by odmówić miał sobie pewnego uczucia ulgi, gdy słyszy odgłos klęsk, jakie ponosi gniebielci?

Gdy zaś do tego dodamy ogólnie ludzkie uczucie podziwu i szacunku dla nadludzkiego prawie heroizmu i patriotyzmu japońskich wojowników, znajdujemy naturalne wyjaśnienie tych wszystkich objawów naszej opinii publicznej, które niemiłym echem odbiły się o ucho zasmutzonych patriotów rosyjskiego narodu, a stosunkowi naszemu do nich mogłyby z obopólną szkodą nadać jeszcze więcej nieprzejednany charakter.

Uznając jednak psychologiczny grunt tych objawów, musimy w trzeźwej analizie położenia oddalić się od nich, a w ostatecznych wnioskach porzucić motywa płytkiej uczuciowości.

Uczynił to mówca polskiej delegacji w Paryżu i musiał to uczynić. Musiał on stwierdzić, iż straszna wojna, w jaką wdał się rząd rosyjski, jest ubolewania godnym wypadkiem także

i dla nas, stwierdzając tem istnienie pewnej realnej solidarności interesów obojga społeczeństw: polskiego i rosyjskiego w tej imprezie, z czego wynika oczywiście, iż dalszego trwania wojny, ani też dalszych klęsk Rosji na dalekim Wschodzie życzyć sobie nie mamy powodu i celu.

Temat to dość obszerny, zapewne mało opracowany i wyjaśniony. Kto zna tysiączne więzy, jakimi szepcone są dziś już oba narody, od czuje łatwiej położenie. Ilość żołnierzy naszej narodowości dochodząca, jak mówią, 30—40 proc. niektórych wschodnio-azjatyckich korpusów, oto pierwszy ważny a dotkliwy szczegół. Wszak znamy szereg rodzin, częścią w Galicji nawet zamieszkałych, których synowie już walczą w owych morderczych bitwach. A jeśli zaś weźmiemy na uwagę stosunek Polaków w wyższych rangach tej armji, to ze zdziwieniem dowiadujemy się, iż liczba n. p. generałów narodowości polskiej przenosi wielokrotnie ilość tychże w armji austriackiej!

Podobnież ekonomiczne interesa ludności polskiej rosyjskiego zaboru, doznają w tej wojnie ogromnej szkody. Wszak rozwój przemysłowy Królestwa Polskiego polega głównie na eksporcie do Azji, dziś w zupełności powstrzymanym wraz z wypłatnością tamtejszych odbiorców, którym przed niespodzianą wojną udzielono wielkich kredytów.

Jeżeli tedy wrogiem nam jest państwo, które dziś tak straszne ponosi nieszczęścia, to udział znaczny w tem nieszczęściu spada również i na społeczeństwo nasze.

Ale cierpi tu jeszcze inny czynnik, który nie ma powodu być naszym wrogiem, a który wręcz i to oddawna jest naszym towarzyszem niedoli, więc w całej pełni zasługuje na nasze współczucie.

(Dok. nast.)

Uderz w stół, nożyce się odezwą!

(Mowa hr. Dzieduszyckiego na plenarnem posiedzeniu delegacji. — Uścisk narodowy w Turcji i w innych państwach. — Zjadliwa ironja w... pokroju. — Protest brzmieniowy. — Dr. Kozłowski w 1902 r. był bardziej odważnym. — Ale przed dwoma laty p. Jaworski nie przewodził delegacji. — Mimo protestu bezimiennego Prusy i ich agenci się obrasili. — Napaści „Deutsches Volksblatt“. — Ow dzieńnik przypomina, że nród polski ma prawo się bronić. — Prusofilka gorliwość kompromituje pruską politykę. Nauka dla nas, byśmy mieli więcej na przyszłość odwagi).

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

Na drugiem posiedzeniu plenarnem delegacji austriackiej w dniu 27 maja Wojciech Dzieduszycki, mówiąc imieniem Koła polskiego, poruszył także sprawę układu w Mürtsteg (3 października 1903 roku).

Chodzi o to — mówił — by w Turcji z polecenia Europy usunięto stan, skutkiem którego ludy i religje doznają ucisku od innego ludu i od innej religji. Oto jedyne zadanie, jakie tam mają przeprowadzić Austro-Węgry w połączeniu z Rosją imieniem Europy. Należy sobie życzyć, by owo zadanie się powiodło w interesie pokoju wszechświatowego. — Należy się spodziewać, że dzieło, będące zwycięstwem sprawiedliwości w Turcji, obudzi poczucie sprawiedliwości także w wszystkich innych państwach Europy. Może więc z czasem dobiegnie końca wślowisko, jakie nieestety musimy teraz oglądać w Europie, że w niektórych państwach jeszcze istnieje ją prawa wyjątkowe przeciwko pewnym narodom i wyznaniom oraz przeciwko potomkom pewnych ludów i że inne państwa nawet teraz wprowadzają u siebie takie prawa wyjątkowe.

Oto w długiej mowie hr. Dzieduszyckiego jedyny — niestety — ustęp, który przy wielkiej

domyślności możnaby nazwać protestem polityka polskiego przeciwko uciskaniu Polaków w granicach państwa rosyjskiego i pruskiego. Protest niesłychanie ogólny, bez wymienienia adresata, bez wymienienia, o kogo tutaj chodzi, co za państwa uciskające i co za narody uciskane ma mowa na myśli. Trudno o większą ostrożność dyplomatyczną.

Hr. Dzieduszycki widocznie działał po porozumieniu z przewodniczącym delegacji ekscelencją Jaworskim. Delegaci polscy widocznie zdawali sobie sprawę, że należy wspomnieć o nowym zamachu na naród polski, przygotowywanym przez rząd pruski. Fakt przecież, że obradom przewodniczy ekscelencja Jaworski, krępował swobodę ich ruchów. W 1902 roku, gdy obradom delegacji — zamiast ekscelencji Jaworskiego, cierpiącego wówczas na uszy — przewodniczył dr. Baernreither, mówca Koła polskiego nie potrzebował się krępować.

A był owym mówcą dr. Włodzimierz Kozłowski. W dn. 7 maja 1902 r. zaznaczył, że Koło polskie nie zwalała trójprzymierza pomimo prześladowania zaciętego Polaków przez rząd pruski. Tak, wymienił wyraźnie rząd pruski i wyraźnie nazwał system antypolski Prus prześladowaniem! Mimo owej szerokości delegata polskiego, szczerości, która wzbudziła uczucie szerszego zadowolenia i ulgi w narodzie polskim, Rzecz niemiecka nie wypowiedziała wojny Austro-Węgrom, ani nawet dr. Baernreither nie odebrał głosu dr. Kozłowskiemu.

Teraz — broń Boże! — Prus nie wypadało wymieniać, gdyż ekscelencja Jaworski chciał się okazać bezstronnym aż do przesady. Po długich targach zgodził się wreszcie na to, by hrabia Dzieduszycki coś tam napomknął o państwach uciskających i narodach uciskanych bezimiennie.

A przecież nawet ta dyplomacja okazała się bezskuteczną! Skoro mowa o polityce gwałtu i ucisku, zaraz się obecnie zgłaszają do głosu prusofilie i twierdzą, że to wyłącznie o Prusach mowa. Uderz w stół, nożyce się odezwą!

Tak się też stało i tym razem. Jeden z najbardziej polakożerczych i najbardziej pruskich dzienników Wiednia „Deutsches Volksblatt“, redagowany przez galicjanina rodowitego, wychowanego w szkołach galicyjskich, rzucił się na pp. Dzieduszyckiego, Jaworskiego i Koło polskie za to, że ciężko obrasili... Prusy.

Już w sobotę, dn. 28 maja „Deutsches Volksblatt“ zjadliwie zauważył, że nie można się spodziewać po polskim prezydencie delegacji, by przywołał hr. Dzieduszyckiego do porządku, albo odebrał głos za obrazę, wyrządzoną Prusom.

W niedzielę dnia 29 maja „Deutsches Volksblatt“ poświęcił tej sprawie oddzielny artykuł p. t. „Wszechpolskie nietakty“.

Ow dzieńnik zjadliwie i namiętnie rzuca się na mówcę polskiego za to, że śmiał potępić „kroki, jakie rząd pruski poczynił przeciwko ruchowi wszechpolskiemu w Niemczech.“ Wspaniałe określenie systemu gwałtów, obłożonych na wyępienie całego narodu, nieprawdaż?

„Deutsches Volksblatt“ twierdzi, że postępek hr. Dzieduszyckiego zasługuje na potępienie, ponieważ utrudnia stanowisko monarchji.

Hr. Dzieduszycki — woła emfaticznie prusofil z wiedeńskiej Josephgasse — zapomina, że delegacja austriacka jest przedstawicielką interesów austriackich i że niema w niej miejsca dla obrony interesów wszechpolskich. — Co prawda, nie jest to pierwsza próba ze strony Polaków, by zużytkować monarchję na korzyść usiłowań wszechpolskich, że przypomni tylko, jak to onego czasu Polacy chcieli zawikłać monarchję w wojnę z Rosją i jaką przytem rolę grał Smolka. Lecz właśnie dlatego, że owe intrygi polskie nie są nowościami, należy zaprotestować przeciwko nim jak najbardziej stanowczo. Monarchja ma inne zadania, niż urzeczywistnienie planów wszechpolskich hr. Dzieduszyckiego.

Nie będę wykazywał fałszów, które tkwią w

owych sdaniasz pełnych złej wiary. Zasnacze tylko, że delegacja austriacka jest przedstawicielką interesów nie tylko całej monarchji, ale i narodów, które składają tę monarchję. Delegaci polscy mają święty obowiązek pilnowania interesów narodowych polskich tem energiczniej, im większe grozi im niebezpieczeństwo.

Wreszcie „Deutsches Volksblatt” jeszcze raz rzuca się na p. Jaworskiego, że nie zganil „wycieczek” po hr. Dzieduszyckiego przesłwko mocarstwu, z którym łączy nas przyzmiere jak najściślejsze.

Jaka stąd dla naszych polityków nauka? By nazywali rzeczy po imieniu. Jest to taktyka odważniejsza i bardziej męska. Czy bowiem będą mówili o gwałtach Prus, czy o gwałtach „pewnych państw” — zawsze się tylko Prusy i ich agenci o to obrażą.

Ostatni.

Ze śmiercią Tadeusza Romanowicza znika z widowni ostatni może epigon szlacheckiego liberalizmu w Polsce. — Romanowicz należał do tej części pokolenia 1863 roku, która przejęta do głębi miłością ojczyzny i wolności, często z zaślepieniem, ale zawsze z dobrą wiarą i gorącym sercem, walczyła słowem, piśmem i czynem w obronie swego programu narodowego, opartego na bezstannem dążeniu do odzyskania niepodległości. Nie wszyscy ludzie, którzy się do tego programu przyznawali lub przyznają, robili to z takim przekonaniem i uczuciem, jak Romanowicz, a jeżeli nie zawsze można się godzić na metodę przez niego zalecaną, nikt niema prawa odmawiać mu szczerości w działaniu.

Konieczność polityczna ograniczyła pracę Romanowicza do ciasnego terenu galicyjskiego, — gdzie natrafił na silną opozycję stronnictwa rządzącego, a w walce tej zużył swoje najlepsze sily.

Był w polemice nieraz gwałtownym i namiętnym i nie zawsze oceniał przeciwników tak trafnie i bezstronnie, jak tego wymagać należy od prawdziwego statysty; z czasem dopiero doszedł do przekonania, że konserwatyzm, gdy się opiera na tradycjach narodowych i religijnych, nie jest równoznacznym z działaniem i pragnieniem kliki chwilowo przemożnej i nie stoi bynajmniej na biegunie przeciwnym demokracji.

To też w końcu życia, opozycja jego złagodniała i prawie ustała, zwłaszcza, gdy wszedłszy do Wydziału krajowego, z własnego doświadczenia pomał konieczność działania na krótszą metę, ze skutkiem bardziej bezpośrednim. Nie umiał jednak wytworzyć stronnictwa prawdziwie demokratycznego, któreby było wolne od obłudnych teorii niemieckiego liberalizmu. Otaczali go prze-

ciwnie ludzie, którzy pod osłoną zasad liberalnych, prowadzili dość ryzykowne spekulacje polityczne. To zamęcało mu nieraz spokój życia i niepokoiło jego narodowe sumienie...

Był to zresztą obywatel kraju prawy i rozumny dziennikarz wytrawny i pracowity, polityk doświadczony, patriota gorący. W stronnictwie, a raczej w grupie, do której nie zawsze chętnie należał — niema człowieka, któryby go mógł zastąpić, z tą samą osobistą powagą.

Zycie miał niewesołe i żmudne — o zaszczyty i godności nie ubiegał się nigdy — nie widział w nich nigdy celu swoich dążeń. Żałować go będą wszyscy, którzy pragną, aby wszystkimi prądami naszej polityki, kierowali ludzie uczciwi.

WOJNA.

Kwantung.

Niejednokrotnie już opisywany teatr obecnych krwawych zapasów półwysp Kwantung, łączy się ze stałym łądem wąskim pasem ziemi, ledwo dwa kilometry szerokim. Dzięki skaliste pustkowie, bez drzew, roślinności i bez wody. Ma charakter górzysto-pagórkowaty. Niskie, łyse skały, ale prostopadle w dół lub spadście spadające, głębokie doliny, rozpadliny skalne nadają tej kralnie beznadziejny ale i malowniczy wygląd. Dróg bitych niema, samlast nich są ścieżki górskie, biegnące dolinami wzdłuż potoków. Ludzi tam nie wiele mieszka, wioski są pełne brudu, małe, na kwatery dla wojska nie mogą służyć, tembardziej, że zapasów żywności prawie że niema.

Wylądowanie na półwyspie jest łatwe; zatok, gdzieby można wysadzić wojsko na ląd nie brak. Na stronie zachodniej wryna się głęboko w ląd stały zatoka zwana Society (nazwa angielska), 27 kilometrów długa, miejscami, jak koło Kinez, bardzo wąska, ale ogółem bardzo płytka; zamulona tak, że tylko małymi łódkami można się na brzeg dostać. Na stronie wschodniej wybrzeża znajdują się zatoki Deep, Kerr i Tallienwan z doskonałym portem Dalne, gdzie też dlatego w krótkim czasie zbudowali Rosjanie miasto handlowe, w tej chwili już w ruinach. Zatem mimo, że wąski przesmyk koło Kinezu łatwo zamknąć, trzeba wiele wojska, aby przeszkodzić wylądowaniu nieprzyjaciela.

Obecnie już nie mają Japończycy żadnych trudności, po sforsowaniu przesmyka krwawą bitwą pod Kinez, w przedostaniu się pod Port Artura od strony łądu popod rosyjską linię obronną, długą na 14 km. i składającą się z 14 redut, oraz wieńca fortów i baterji.

Skazał na śmierć ks. Uchtomskiego.

W Petersburgu utrzymuje się uporeczywie pogłoska, że kontradmirał floty, książe Uchtomski,

który po śmierci Makarowa, objął dowództwo nad flotą portu Artura, został na śmierć skazany i jako zdrajca powieszony.

Miało się tak rzeczywiście, że Uchtomski przez kilka dni sprawował komendę, i że nagle objął za niego dowództwo sam namiestnik Aleksiejew, który ją oddał, uciekając z Portu Artura, młodszemu rangą od Uchtomskiego kontradmirałowi Witthöftowi.

Podawano różne powody tej degradacji: że twierdzono, że się okazał zupełnie nieudolnym i że tylko jako ulubienca cara, powołano go na to stanowisko, to znowu, że uczyniono go odpowiedzialnym za zderzenie się „Sebastopola” z „Połtawą” (2 okręty floty).

Tymczasem podobno inaczej było. Jeden z oficerów marynarki donosił z Portu Artura, że Uchtomski był sprawcą zniszczenia „Petropawłowska”, zguby Makarowa, jego sztabu i zatogi okrętu. Z nienawiści do W. ks. Cyryla i jego ojca W. ks. Włodzimierza, kazał umieścić na „Petropawłowsku” maszynę piekielną, której eksplozja a nie mina japońska była właśnie przyczyną strasznej katastrofy. Prócz Cyryla nienawidził także i Makarowa, który go odsadzał od wszelkich szolności i nie powołał do rady wojennej. Tak więc chciał Uchtomski za jednym zamachem pozbyć się swoich wrogów.

Makarow miał szczególną niechęć do wielkich pancerników, jakby przeczuwał, że na jednym z nich śmierć znajdzie. Jeszcze jako naukyciel Akademji marynarskiej, odmawiał kolosom morakim wszelkiego znaczenia. Miał wprost zabobonną trwoję przed nimi i nigdy na nich nie ruszał na morse. Jego ulubieńcami były krążowniki, zbudowane za granicą (Innym nie dowierzal, bo znał swoich). Tymczasem W. ks. Cyryl chciał być koniecznie u boku Makarowa, gdzie miał odgrywać rolę kontrolora, tak, jak ją odgrywa W. ks. Borys przy Kuropatklinie. Ażeby więc W. książe i jego świta dobrze i wygodnie się czuli, musiał dla utrzymania etykiety dworskiej wsiąść z nimi na główny okręt eskadry. I tam go śmierć dosięgła — od obcych, albo od swoich.

Szarlatani na dworze carskim.

Po spirytystach, po francuskim hypnotyzermie, rozpoznała się teraz na dworze petersburskim epoka religijnego mistycyzmu, a z nią nieograniczone panowanie popów, zagorzalców. Razem z nimi cieszę się największymi łaskami na dworze wieszczka ruskiego pochodzenia, Zenobia Głazowska, która carowi musi przepowiadać przyszłość. Car, który nigdy o wojnie słyszeć nie chciał, nie zmienił i teraz swoich przekonania, jest obecnie, jak dawniej księciem pokoju. Nieszczęścia Japończyków dotyczą go również jak kłeski rosyjskie. Od czasów katastrofy „Petropawłowska” i kłeski nad Jalm, popadł w ciężką

CYGARNICZKA

przez
Artura Gruszeckiego.

51

(Ciąg dalszy).

Stasia nie przerywając swej roboty odpowiedziała obojętnie:

— Niech pan dozorca inną pośle.

Już ten opór zwrócił uwagę całej sali i wszystkie były ciekawe co zrobi dozorca wobec tej, która ma protekcję asystenta. Jedne szeptały: smusi ją... nieinaczej; a inne: pośle inną, nie zechce zadzierać.

Tymczasem dozorca otrzymał w czasie pauzy polecenie, by Stasię przysłał o czwartej, oburzyło go też niezmiernie jej nieposłuszeństwo i zawołał:

— Sakramencka idź, kiedy każe!

— Nie pójdę — uparła się naszerwionona.

— Idź... idź — zachęcały Sabinka i Kasja, na co ona zrobiła głową ruch przeczący.

— Subordynacja!... Rozumiesz!?

Stasia milczała, nie ruszając się ze swego miejsca.

— Ruszaj!... bo wezmę za kark — krzycał rozgniewany.

W sali dał się słyszeć szmer protestu, a dalsze zawołały:

— Jeszcze czego!... Nie wolno!

— Cicho matpy! — huknął dozorca.

W tej chwili wszedł do sali asystent i zawołał po niemiecku:

— Pannel, co tam?

— Proszę pana asystenta, Żaglińska nie słucha rozkazów... odpowiada hardo... buntuje inne.

W sali zrobiła się cisza, nawet stukot maszyny przycisł i odzywał się tęp, a asystent, na którego wszystkie patrzyły, z ciałurą na czole, z błyszczącymi oczyma zbliżył się do dozorca i spytał:

— Jaki rozkaz wydałeś?

— Z raportem do pana asystenta.

— To dobrze... a ty — zwrócił się do Stasi — dlaczego nie usłuchałaś?

— Nie jestem od posyłek tylko do roboty przy maszynie.

— Co!? Jak śmiesz nie słuchać? Już ja nauczę ciebie!... Za nieposłuszeństwo dozorca zapłacił sztrafą honorową... i codziennie musisz iść z raportem, jak ci każe dozorca.

Zobaczymy — mruknęła blada z gniewu i upokorzenia.

Asystent wyszedł, a niemal cała sala podzieliła się na dwa obozy. Starsze, wypraktykowane, brały Stasi za kł, że nie uległa żądaniu takiej drobnostki jak pójście do biura.

— Co by się jej stało?... Nie skrzywdzi jej, bo przeseż tu urząd i on wyleciałby za takie przekroczenie.

— Teraz wściekać się będzie i mścić na wszystkich — narzekały inne, a już najbardziej Sabinka i Kasja, gdyż przez Stasię spadnie najpierw gniew asystenta na całą dwudziestą maszynę.

Młodsze znów robotnice, a na ich czele Bronka i Florka mówiły:

— Dobrze zrobiła!... Płatna jest od setki, co ma czas trać!... Tu fabryka, nie jakieś sehadzki...

Dozorca chodził zły po sali, patrząc groźnie, nawołując do ciszy. Rozwahał, czy wolno mu ukarać Stasię od siebie za okazywane nieposłuszeństwo, czy też bezpieczniej nie okazywać się zbyt surowym, bo kto wie, czy już jutro nie będą zgodzie asystent ze Stasią.

Wtem postyssał jak celarka mrucała niezadowolona przy maszynie dwudziestej. Podszedł bliżej i spytał:

— Co tam znova?

— Niech sam pan dozorca obaczy jakie te papierosy w tej pół hordzie, — wskazała na nierówność roboty.

— Odrzuć — krzyknął surowo, zadowolony, że celarka dała mu sposobność ukarania nieposłusznnej i dodał: — trzeba przypilnować dwudziestej maszyny, bo zdają brak i lichotę.

— Wszystko przez ciebie — mruknęła Sabinka niezadowolona.

— Cygarniczką jesteś i musisz być posłuszną — dodała Kasja.

— Ja swoje dobrze robię — szepnęła Stasia.

— Wolalabyś dopilnować asystenta — doradzała Sabinka.

— To moja sprawa.

— Nie twoja — rzekła z cicha, lecz z gniewem Kasja — idzie o całą maszynę.

Wychodzącej z fabryki dopilnowały Sabinka i Kasja.

— Staszka, jutro musisz iść z raportem, bo kara nie minie cię za harde nieposłuszeństwo... już zapłaciłaś koronę, czy ci to miło? — kończyła Sabinka.

— A bodaj się udławił moją krzywdą — zawołała z gniewem.

— Będzie gorzej, jeśli go nie usłuchasz — przemówiła Kasja — co takiemu odrzucić hordę... skazać na dwa, trzy dni zostania w domu...

— Albo przerzucić się na podawuszkę — dodała Sabinka — wymyślać ci od ostatnich, podać cię na pośmiewisko.

— E, co mi tam — wzruszyła ramionami.

— Wiem Staszka — przemówiła Sabinka — że ty robisz takie cegrele, bo masz narzeczonego... ale czy on to usna? Czy da ci jeść, gdy wylecisz z fabryki ze złem świadectwem?... pomysł tylko.

— Już myślałam o tem.

— I cóż, pójdziesz jutro?

— Dajecie mi spokój... cóż tak adwokatujele za asystentem? — zawołała sułecierpliwona — obaczę... nie wiem.

Rozeszły się, a Sabinka:

— Pewno tę głupią geś buntuje Bronka.

— I Florka — dorzuciła Kasja.

— Albo obie razem i ten ananas jej narzeczony... możemy być stratne.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

melancholje i nakazał, by go nie dręszono więcej wiadomościami z placu boju.

Wszystkie telegramy z dalekiego Wschodu nadchodzą więc obecnie albo do ministra wojny Sacharowa, albo do sztabu jeneralnego. Car tymczasem zamyka się i płacze. Mistycyzm, wyrażający się nawet w rodzaj religijnego obłądka, udzielił się też arystokracji, popom, a częściowo i ludowi. Wielki wpływ wywiera też obecnie słynny petersburski kabalista, spensjonowany pułkownik v. Beuningen. Wynalazł on „prorocki alfabet“, według którego wykład proctwa Daniela, Ezechiela, Apokalipsę. Twierdzi on, że jeżeli Rosja nie nawróci się do prawdziwego chrześcijaństwa i jeżeli Japończycy nie przyjmą chrztu, nie zwycięży żadna ze stron wojujących, a oba wojska zniszczone będą przez naturalne katastrofy: okręty przez sabłakane miny, a wojska lądowe przez choroby, ulewne deszcze, pioruny, grady i t. d.

Mimo poparcia dworu pisma pułkownika „Historja i proroctwa“ i „Wojna japońska i proroctwa“ sakazane są w Rosji, bo nie opierają się na gruncie ściśle prawowalnym. Carowa wdowa proteguje natomiast bardzo jakiegoś zebraka, który miał następującą wizję: Port Artura we krwi i w ogniu, na pierwszym placie zlanym miecz, tkwiący ostrzem w pierśiach zakonników w ekstazie. Podpis: Japończycy ulegną, jeżeli nie przyjmą Chrześcijaństwa. Zebrak ten za oszczędzone pieniądze kazał wymalować obraz, przedstawiający tę wizję. Obecnie jest obraz w drodze do Portu Artura, gdzie... ma przynieść szczęście.

I jak — czytając to wszystko — dziwić się, że otoczenie cara obawia się o jego stan umysłowy?

Stanowisko Chin.

Jakie stanowisko zajmą Chiny w toczącej się pod ich bokiem wojnie? Pytanie to na razie pozostaje bez odpowiedzi. Dochodzące dorywczo wiadomości drogą telegraficzną nie wyjaśniają sytuacji. Rząd chiński zapewnia o swojej neutralności, ale równocześnie w pobliżu terenu, objętego wojną, koncentrują się regularne pułki chińskie, zorganizowane i wyćwiczone na wzór europejski i zaopatrzone w działa. Dowodzi nimi generał Ma, który chociaż do tej pory zachowuje się biernie, jednakże swoją obecnością w pobliżu armji rosyjskich, i ciągłym warstaniem w siły, paraliżuje swobodę ruchów wojsk rosyjskich i trzyma je niejako w szachu. Równocześnie także grasują lisze hordy Chunchuzów, na pozór nieregularne, a jednak zorganizowane dobrze i nawet uzbrojone w działa; na pozór luźne — a jednak stojące w ścisłym związku z regularną armją chińską.

Znany naszym czytelnikom korespondent Niemirówicz Danczenko tak pisze o stosunku generała Ma do Chunchuzów:

„Generał Ma jest w ciągłym porozumieniu

z Tulisaniem, głównym dowódcą Chunchuzów. Cała przestrzeń od Liaoho do muru chińskiego jest zajęta przez nich i żołnierzy chińskich przebranych za rosbójników. Rezydencją Tulisana jest t. sw. spiechr Mandzurji, bogaty, nadawczy i t. sw. idealnie piękny i gęsto zaludniony kraj sięgający od Dauna do Taljenpure wzdłuż malowniczej Liaoho.

Tulisana jest wielkim strategiem i energicznym organizatorem. Zbudował siedm impanów o wielkich garnizonach, zabronił ludności sprzedawać eokolwiek Rosjanom i kazał zwozić zapasy do impanów. Armja jego jest doskonale zaopatrzona we wszystko.

Łodzie dowożą do impanów tysiące Chińczyków wyćwiczonych wojskowo. Na pytania odpowiadają, że są robotnikami, ale nie pracują wcale. Żywi ich ludność, odmawiająca nam sprzedaż eokolwiek. Dygnitarze i urzędnicy chińscy bardzo są ulegli dla Tulisana. On zbiera podatki, a urzędnicy nie mieszają się w to wcale.

Niemirówicz Danczenko próbuje wyjaśnić to dwulicowe stanowisko Chin w ten sposób, że Junszikaj, jen. Ma, Tulisana i jego utalentowany pomocnik Falenczon, są stronnikami nowej dynastji i przy pomocy Japonji dążą do przewrotu w Chinach.

Pisze on tak:

„Japończycy szcześnie wyszukują na swoją korzyść walkę, toczącą się pomiędzy stronnikami dynastji Dajingskiej a Mingskiej. Pierwszej bronią „znakomiel“ wyżsi dygnitarze, korzystający z licznych przywilejów.

Stronnictwo drugiej składa się z wysokich urzędników z Juanszikajem na czele, oraz z narodu chińskiego, który pragnie być gospodarzem całej ziemi i kolonizować Mongolję i Mandzurję. Japonja obiecała utrwalić dynastję Mingów.

Pogląd Danczenki potwierdza zachowanie się generała Ma. Jego ruchy są demonstracją skierowaną zarówno przeciw Rosji, jak i przeciw rządowi chińskiemu. Wpływa on swoją potęgą militarną na stosunki wewnętrzne w Chinach, a będąc w możności rozpoczęcia kroków wojennych z Rosją, popiera w Japonji bardzo skutecznie dynastję Mingów.

W ostatnich dniach rozeszły się wieści, jakoby zaatakował on już Rosjan i stoczył z nimi bitwę. Zbadaniem tych pogłosek zajął się korespondent angielskiego dziennika „Daily Mail“ i stwierdził, że owej bitwy nie było i pogłoski o rozpoczęciu kroków wojennych przez generała Ma są nieprawdziwe, a w każdym razie przedwczesne.

ZE SWIATA.

Przepowiednia. Czy car uda się na teren wojny? Pytanie to — jak pisze „Gaulois“ — zajmuje obecnie bardzo żywo ludność rosyjską i trzyma ją w wielkiem naprężeniu. Wśród ludu bowiem krąży wieść o rzekomej dziwnej przepowiedni rosyjskiego zakonnika Serafina z puszczy Sarow, którego zwłoki pochowano przeszłego ro-

ku wśród wielkich uroczystości w specjalnie do tego sbudowanej cerkwi. Ow zakonnik miał wypowiedzieć następujące proroctwo: W roku, który nastąpi po złożeniu moich zwłok w cerkwi, straszliwa wojna rozszałaje nad Rosją i przyniesie jej wielkie nieszczęście. Car wyruszy na wojnę, a ja z nim pójdę i zniszczymy „szachownicę Angliji“. To ostatnie wyrażenie komentują w sposób następujący: szachownicą Angliji jest Japonja, gdyż — według przekonania Rosjan — służy ona tajnym zamiarom angielskim.

Pierwsza część tej przepowiedni — bez względu na to, czy ona rzeczywiście istniała, czy nie — zaczyna się pomalą sprawdzać.

* * *

Gorszące i drażniące imię! Do czego dochodzi niemiecka głupota i szaciekłość, o tem świadczy fakt następujący:

Na żalenie obywatela p. Gendziorowskiego z Sulmierzyc, wniesione do sądu okręgowego odwołanie przeciw urzędnikowi stanu cywilnego, który nie chciał zapisać podanego imienia Wisława Marja, odebrał wnioskodawca następujące rozstrzygnięcie:

„Żalenie pańskie z dnia 15 marca b. r. przeciw urzędnikowi stanu cywilnego w Sulmierzycach oddalam niniejszem jako niezasadnione.

Utalas się Pan, że urzędnik przy zameldowaniu urodzenia córki pańskiej odmówił zapisania imion „Wisława Marja“. Pominawszy, że imię „Wisława“ jest tutaj nieznanem, okazuje się jeszcze imię takie jako gorszące i podburzające (!), ponieważ „Wisława“ uważać trzeba jako pochodzące od „Wisła“, rzeki, która w narodowo-polskim względzie ma to samo znaczenie, co w niemieckim „Rhein“ i stąd w pieśniach polskich jest uwielbianą.

Dlatego też słusznie odmówił odnośny urzędnik zapisania tego gorszącego i drażniącego imienia.“ (!!!)

* * *

Wskazówki dla *wiedzających* wystawy. 1) Kto idzie na wystawę obrazów bez myśli przewodniej, ten poczyna sobie tak, jak człowiek, wychodzący na deszcz bez parasola. 2) Nie warto kupować katalogu. Jeśli się w nim szuka tytułu obrazu lub nazwiska malarza, swytkie znaleźć go nie można, a przy szukaniu katalog upada na ziemię. Najlepiej swrócić się do pierwszego lepszego posiadacza katalogu ze słowami: „Pan pozwoli, na chwileczkę — i oddać mu katalog po godzinie. 3) Jeśli się pyta woźnego, gdzie wisł jaki obraz, woźny zwykłe nie wie, lecz spodziewa się za to napiwku. 4) Cofając się, żeby zobaczyć dany obraz z lepszego punktu, nie należy następować na krytyków nagłotek. 5) Gdy siedzi się na kanapie, a jaka ładna dama cofa się dla przyjrzenia się obrazowi, czekać cierpliwie, aż potknie się i usiadzie ci na kolanach, a wtedy powiedzieć: „O, pani, żałuję, że nie przyszedłem na świat — fotelem.

Z literatury serbskiej.

Jowan Jowanowicz i jego jubileusz.

(Dokończenie).

Najpiękniejszym dziełem Jowanowicza, które mu sędziło całą jego sławę i po którym już nie lepszego nie napisał, jest mała książeczka wierszy „Gjulići Uveoci“ (Zwiedze różyczki), poświęcona pamięci żony jego Róży, która młodo zmarła. Serbacy krytycy wprawdzie pisząc o Jowanowiczu, lubią wskazywać na jego wszechstronność — Jowanowicz jest humorystą, dramaturgiem, powieściopisarzem i lirycznym — która, według ich sądu stanowi jedną z wielkich zalet jego talentu, ale też już niejeden z pomiędzy nich poznał się dawno na tem, że tej rozległej twórczości odpowiada w wielu kierunkach płytkość i banalność. I w rzeczy samej w całej tej powodzi wierszowanych i niewierszowanych jego dzieł, jedynie „Gjulići Uveoci“ tworzą artystyczną, harmonijną całość, w której nie można odnaleźć ani jednego tonu fałszywego, ani jednej piosenki, któraby nie była szczera i piękna.

„Gjulići Uveoci“ są historją jego wielkiego żalu po stracie małżonki, którą niezmiernie kochał. Spokojnie, prosto, prawie bezbarwnie opisuje jej chorobę i jak ją pocieszał pięknymi opowiadankami o wiosnie i ich przyszłym szczęściu, opisuje jej śmierć i ten smutek, w którym żył po jej stracie, żyjąc tylko wspomnieniem dawnych chwil i odwiedzając jej mogiłę. Żal jego był silny i męski, w rozpacz nie wpadał, było to tylko ogromne zniechęcenie do życia i przedewszystkiem do ludzi, do ziemi, po której cho-

dzić musiał, a która kryła w sobie wszystko, co kochał. Myślał niekiedy coraz częściej do świetlanego kraju, w którym ona żyła i przypomniał sobie, że z nią tam żyją i rodzice i bracia jego i przyjaciele i dziecko umiłowane malutka Smiljana. I powoli smutek jego obejmował coraz więcej tych ukochanych postaci, zniknął egoizm bólu, żal stał się spokojną rezygnacją i myślą o innym świecie. Utrapienia i łzy swoje offerował Bogu, do którego płyną boleści wszystkich ludzi, braci i ta ofiara przyniosła mu ukojenie.

Wspaniałym obrazem, który nam przywozdi na myśl ostatnią elegję w „Trenach Kochanowskiego“, z którymi „Gjulići“ mają niejeden podobieństwo, kończy się ten zbiór najpiękniejszych liryków serbskich. Pozwolę sobie przytoczyć ten wiersz w wyborze tłumaczeniu p. Krystyny Sarjusz Zaleskiej, oddającem wiernie nastrój i ducha oryginału:

Kiedy księżyc przeświecił cierpienie,
A na bóle sejdzie północ siwa,
Zawonjeje góra i dolina,
I w cieniach jedna z drugą się spływa
Rozsuną się przestrzenie bezkresne,
I nurt czasu swe fale rostworzy,
I sadrgają wszechświata ogromem,
Dawony ciche bijące z przestworzy.
Wszechświat staje świątynią ogromną,
Chrystus schodzi z ołtarza głównego,
I z kielicha wszechświata gdzie bóle
Z umęczonych obdziela każdego.
W tym kielichu powszechne są bóle,
Łzy serc wszystkich i wieków palące —
Z krwią zmieszane, zmieszane ze łzami,
Które przelaue są za cierpiące.

Kto skosztuje, pokojem rozświetlon,
Czuje, że z bracią w jedność się spleta.
Nie jest dłużej przytłoczony samotnie

Nie jest dłużej oddzielen od świata.

Wielu przyjdzie, którym nie czas jeszcze I anielskie odpowie im pienie:

„Idźcie, idźcie i wróćcie się, wkrótce, Oszyciwszy, podniósłszy cierpienie.“

Pieśń ta, piękna sama w sobie, nabiera znaczenie jeszcze wyższe, jeżeli swatymy, że w całej liryce serbskiej już nie napotykamy tego głosu, że sam Jowanowicz już nie zdołał się nigdy więcej podnieść w te wyżyny, na które mu szczęśliwa chwila raz otworzyła. Coś podobnego najdziemy może tylko u tego poety serbskiego, który w całej swej twórczości tak mało serbskiego ma w sobie, że zajmuje stanowisko odosobnione, dotychczas nierozumiane przez Serbów. Był to Wojisław Iliecz, który umarł młodo i przez całe życie swe marzył o jakimś dalekim kraju dobroci i miłości i który w potęgę tej miłości wierzył tak mocno, że myślał iż nawet „złego ducha potrafi ona zmienić w anioła Bożego“.

„Gjulići Uveoci“ są więc najlepszym dziełem Jowanowicza, ale — jakśmy już wspomnieli — pisał on jeszcze bardzo wiele. Na uwagę zasługują tu przedewszystkiem jego wierszyki dla dzieci. Gdzieś w jednej ze swych pieśni, które zawierają „Gjulići“, prosi go cień jego córki, aby zamiast jej, pokochał wszystkich żyjących małych Serbów i Serbki, a Jowanowicz posłuchał, sdał się, głosu dzieciny, bo co te wierszyki czyni tak ładnymi i tak dostępnymi umysłom dzieci, jest ta wielka miłość małego światka, która w każdym wierszyku widnieje i to zrozumienie i wpatrzenie się w psychę dziecka. Dlatego dobrze nazwano te pieśni dla dzieci, brylancikami poezji Jowanowicza.

Niefortunna była próba Jowanowicza na polu komedji, bo owocem jej była głupia farsa „Sarau“, satyryki jego też bardzo często są niesma-

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dziś wtorek Anieli Marii i Petroneli panicy; we środę Fortunata kapłana i Jakóba Strepy.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 8 minut 40, zachód przypada o godz. 7 minut 31, długość dnia godzin 15 minut 54.

Kupujcie tylko u Chrześcijan!

Wiec studentów. W Pradze odbył się w sobotę ogromny wiec studentów czeskich, celem uchwalenia demonstracyjnych resolucji o uwzględnienie przez rząd kulturalnych żądań narodów słowiańskich. W wiecu, prócz studentów czeskich wzięły udział deputacje studentów słoweńskich, chorwackich, bułgarskich i serbskich. Polacy i Rusini w wiecu nie wzięli udziału oficjalnie, choć wielu polskich i ruskich studentów zjawilo się w Narodnim domu na Winohradach. — Uchwalono resolucje z żądaniem założenia uniwersytetu czeskiego w Bernie, lepszego uposażenia kilku katedr uniwersytetu w Pradze, pomnożenia sił nauczycielskich, wybudowania politechniki w Pradze i uzupełnienia politehniki w Bernie. Osobno (bjeł) w resolucjach żądania studentów słoweńskich co do założenia uniwersytetu w Lublanie, i chorwackich o przyznanie dyplomów uniwersytetu zagrzebskiego praw obowiązujących i w Cislawji i naodwrot.

Niemitym epizodem wiecu było s-arcie przedstawicieli studentów ruskich i polskich. Imieniem Rusinów przemawiał p. Głuszkiewicz domagając się wprowadzenia do szkół średnich i wyższych we wschodniej Galicji ruskiego literackiego języka (zatem rosyjskiego? P. R.) i ustanowienia katedr tegoż języka i historii na uniwersytetach: lwowskim, czerniowieckim i wiedeńskim. Imieniem polskich studentów odpowiedział p. Grabowski, dzienniki czeskie nie podają jednak co było treścią jego mowy, zaznaczając krótko, że po jego przemówieniu „wśród wzburzenia niektórych słowiańskich studentów wiec zamknięto“.

Pogrzeb s. p. Romanowicza odbędzie się we wtorek o godz. 4 po południu z domu przy ul. Jabłonowskiej l. 6.

Z powodu zgonu s. p. Romanowicza złożył wczoraj po południu marszałek krajowy Stanisław hr. Boden osobiste kondolenie wdowie zmarłego imieniem wydziału krajowego.

Wczoraj popołudniu zawiązał się na prędko komitet obywatelski, który zajmie się ułożeniem programu pogrzebu. Z gmachu magistratu wywieszono wczoraj żółtą chorągiew.

Mianowania w skarbowości (Tel.) „Gazeta Lw.“ ogłasza. Krajowa dyrekcja skarbu zamianowała respicjenta strazy skarbowej Oswalda Zacharjasiewicza i starszego strażnika skarbu Kajetana Krzyżanowakiego poborcami cłowym.

Zaprzysiężenie ks. biskupa. Chumiszyna. Ze Lwowa telefonują nam, że w poniedziałek o 12 w południe, złożył biskup stanisławowski, ks. Chumiszyn, przysięgę biskupią na ręce pana namiestnika, upoważnionego przez cesarza do odebrania w jego zastępstwie przysięgi.

Przy tym uroczystym akcie, interweniowali, jako

czne, a o powleściach nie da się pomimo najlepszych chęci dużo dobrego powiedzieć. Jest on natomiast wybornym tłómaczem. Mistrzowskie są jego przekłady utworów epickich węgierskiego poety Arányego i Petöfyego, oraz Lermontowa, a poezja Wschodu, a zwłaszcza Mirza Szafy, nie znalazła z pewnością lepszego odtworzenia w żadnym języku niż w serbskim. Jego zbiór tłómaczeń wydany pod tytułem „Istočni biser“ (Perły Wschodu) zasługuje w pełni, aby go tak nazwano, a nawet Bodenstedt nie zawsze dorównywał wdsięktem i prostotą wyrazu Jowanowiczowi. Łatwo zresztą wytlómaczyć, dlaczego właśnie poeta serbski posiada takie pocucie i wyjątkowe zrozumienie poezji Wschodu, jeżeli zważymy, że Serbowie przez 400 lat, jako poddani Turków, przyjmowali od nich cały szereg pojęć i wnieśli je do swej poezji zarówno ludowej, jak i artystycznej.

Jubileusz Jowanowicza już przeszedł, deputacje, dyplomy i ordery pokrył kurz, a jego imię znów jest zapomniane i siedzi samotnie w tej pięknej ziemi, która widziała najszczęśliwsze jego dni i chwile najgłębszego smutku, w której leżą i kochana jego Róża i mała Smiljana. Przypomną go sobie Serbowie może jeszcze raz wtedy, kiedy zadzwonią dzwony cichego klasztoru Fruszkogorskiego na wieczny spoczynek, do którego tak bardzo tęskni. A „Gjulići Uveoći“ będą najpiękniejszym wieńcem, który mu serbski naród na grobie złoży, bo to kwiecie wyrosło z jego gorącego serca i nigdy nie zwiejdnie. *Henrik Glück.*

świadczenie: szef biura prezydialnego, radca namiestnictwa Zaleski i ces. radca Des Loges, oraz ks. prefekt seminarjum gr. kat. we Lwowie.

KRAKÓW, 31 maja.

Międzynarodowa komisja dla regulacji Wisły nie może przeprowadzić swoich czynności z powodu nadzwyczaj niskiego stanu wody na Wiśle (197 cm. poniżej zera) i dlatego zatrzymała się w drodze. Woda w rzece osiąga zaledwie 45 do 50 cm. W skutek tego ustąpiła żegluga galarów, przewożących węgiel i kamienie, a przedsiębiorcy narazili się na straty.

Z krak. klubu szachistów. Dnia 1 go czerwca o godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu klubu (Rynek, Lataja A B) zebranie towarzyskie.

Ruch ludności m. Krakowa w I kwartale bieżącego roku wykazuje cyfrę 97 842 mieszkańców, w tem męz szyn 48 160 (wojska 6049), kobiet 49 682, chrześcijan 70 552, żydów 27 290.

Wydział Taw. certyfikatystów grupy krakowskiej zaprasza wszystkich pp. certyfikatystów na ogólne zebranie, które się odbędzie dnia 1 czerwca b. r. o godz. 7 1/2 wieczór w domu „Przyjaźń krakowska“ przy ulicy św. Tomasza l. 37.

Tow. prawnicze i ekonomiczne w Krakowie, odbędzie we środę dnia 1 czerwca b. r. o godz. 6 wieczorem w auli Uaiw. Jagiel. nadzwyczajne Walne z braniem całonaktów. Porządek dzienny obejmuje:

- 1) Wybór prezesa.
- 2) Dykusja w sprawie reformy kodeksu cywilnego austriackiego, którą zgaił prof. dr Zoll.
- 3) Wnioski i interpelacje.

Gwałtowny plantowy. Już niejednokrotnie konstатовano, że służba plantowa po prostu brutalnie obchodzi się z młodzieżą, uzurpując sobie role doradczych sędziów. Wczoraj jeden z takich „urzędników“ plantowych, niejaki Ciurak, za to, że chłopiec jakis rękawo kamyczkiem ruszył na trawnik przed teatrem, owego chłopca wobec świadków nie ręką, lecz laską bił po twarzy. Fakt ten zanotowała policja.

Ciurkiem zajmie się prawdopodobnie i sąd. Ale przedewszystkiem powinny się nim zająć władze magistrackie.

Maniak czy zbrodniarz? Aresztowany onegdaj Jan Tarnowski, przedstawiający się również „hrabią“, pozostaje dotychczas w tymczasowym areszcie, przy czem policja śledzi właściwe miejsce jego pobudzenia. — Aresztowanie owego Tarnowskiego nastąpiło wskutek dziwnego jego zachowania się i ekscentrycznego ubrania, które zwracało powszechną uwagę. Przybrany w fioletową pelerynę, przepasaną białym sznurem z chwastami, mając na głowie duży sakarłatny kapelusz, chodził po Krakowie i błogosławił po drodze ludzi, grząc się do niego. Przyjechał on do Krakowa z Wiednia i tu przedstawił się w klasztorze ks. Misjonarzy jako uczeń teologii i braciśsek zakonu, wygananego z Francji — otrzymał chwilowy przytułek. W walizce aresztowanego Tarnowskiego znalazła policja mnóstwo obrazków i relikwii, rzekomo z Rzymu przywiezionych, które — jak tłumaczył — sprzedawał „bogobożnemu ludkowi“ — i za uzyskane pieniądze odbywał podróże po świecie. — Znalaziono u niego również bilet z tytułem „hrabia“ przydanym do wrsekomego swego nazwiska rodzowego „Tarnowski“. Z opowiadania owego „adepta teologii“ jest widoczne, że podróżował on po Włoszech i Niemczech i zdał się, że cała jego działalność „cielgrzymia“ jest rzeczą maniactwem, aniżeli zbrodnią z dziełaniem.

Po zbadaniu miejsca przysiężności Tarnowskiego, zostanie on tam ex officio odstawionym.

Zapiski osobiste. Nadprokurator państwa, radca dworu, dr Władysław Wędkiewicz, wyjechał w sprawach urzędowych do Biesowa.

Promocja. P. Kazimierz Kumaniecki, redem z Radziechowa w Galicji, były współpracownik „Głosu Narodu“ otrzymał na tutejszym uniwersytecie stopień doktora praw.

Z za kulis kahału. Obsadzenie posady wiceprezydenta kahału po śmierci Hirscha Landana, sprawa prezesowi drowi Horowitzowi wiele bezsennych noc. Kandydatów — jak nam donoszą — jest kilku, więc najpierw doktor Tischler, główny protegowany Bazesa, Mojżesz Isenberg, Abraham Margulies i Majer Jonkler — sam kwiat kahalnej arystokracji... Największe szanse ma pono dr Tischler, ze względu na swego mecenasa, który jest tak doskonałym znawcą techniki wyborczej. Niektórzy zbyt zapewne skrupulatni członkowie gminy żydowskiej — są cokolwiek zżiwieni nieustraszością prezesa, który kasę z funduszami kahału trzyma w swem prywatnym mieszkaniu. Oba klucze od kasy są w rękach prezydenta, co może przedstawiać pewne niedogodności w razie np. nagłego wyjazdu lub... konwersji dra Horowitza. Zresztą sprawy są niepewne. Policji mamy w Krakowie mało, a gdyby stąd wynikało niemata zawikłania... „Kościuszkę pod Racławicami“. Wczoraj po południu o godz. 3 ciej sala teatru miejskiego przedstawiała ciekawy widok. Wszystkie miejsca były

od główek dsiecicych. Za inicjatywą p. Świiby, dyrektora szkoły wydziałowej żeńskiej urządzone zostało przedstawienie dla młodzieży szkolnej z Podgórze, która słuchała ze skupioną uwagą i przyjmowała z entuzjazmem „Kościuszkę pod Racławicami“. Organizatorowie zakupili po bardzo tanich cenach całą salę teatralną i wypełnili ją przeszło tysiącem pięćset dziatwy.

Na opłatę złożyli się nauczyciele, rodzice i magistrat m. Podgórze, który subwencjonował także to sympatyczne i ciekawe przedstawienie. Podgórze dało tym sposobem piękny przykład organizowania dla młodzieży przedstawień, podnoszących ducha narodowego.

Wydział Stow. służby katel. w Krakowie zaprasza swoich członków na walne zgromadzenie które się odbędzie nieodwołalnie 5 czerwca 1904 o 10 wieczorem w domu „Przyjaźń“, ul. Tomasza l. 37. Porządek dzienny: sprawozdanie wydziału, sprawozdanie kasowe, wybory nowego wydziału.

Nowa Jeruzelima. Z powodu artykułiku pod powyższym tytułem, otrzymujemy z wielu stron listy potwierdzające opisane tam fakta. Jedną z naszych czytelniczek proszę nam:

Co się dzieje z parkiem Jordana? Bezpłatne koncerty „Harmonji“ urządzone tam, staną zdaje się zgubą tego miłego miejsca. Z powodu szabasu, obnie się tam taka chmara żydowstwa, iż niema literalnie miejsca dla innych, a zachowanie się młodzieży żydowskiej jest wprost gorszące. Widzieliśmy w sobotę seany, które doprowadzały do tego, że trzeba było wyjść z parku zaraz. Z doświadczenia w wieku 15 do 17 lat wieściły się po drabinkach linowych, biegały po równej pochyłej, na krążku robiły takie skoki, wywroty i „zabawy“, iż secesji tej żydowskiej było za wiele. Widok był również nieestetyczny, jak nieprzyzwyczajony. Prócz tego male pociechy Sjonu łamały całe snopy gałęzi, deptały po trawie, wrzeszczały tak radośnie, iż wszystkie cuda przyrody traciły swą wartość wobec tych przyjemności. Co dalej będzie z parkiem, gdy koncerty zostaną bezpłatne?...

Pod adresem tramwaju. Tylekroć żalili się mieszkańcy Nowej wsi i Łobzowa, iż wozy tramwajowe nie dojeżdżają do rogatki, ale stają w połowie drogi, a jednak rzecz trzyma się po staremu. Zepsuta zwrotnicę wyjęto może przed pół rokiem i nikt nie uważa za stosowne ustawić tam nową. Dla siły elektrycznej jest wszystko jedno, czy pohnie wóz parę metrów dalej czy nie, dla motorowego zdaje się także to obojętne, ale dla gości śpieszących, jest wielka różnica. Jeśli dobiegnąć muszą ogromny kawał drogi. Może dyrekcja tramwaju raczy zwrócić baczeniejsze oko na dojazd do rogatki i zdecydować się wyjętą zwrotnicę na nowo ustawić.

Jazda rzęstawna Kraków Bochnia-Brzesko-Czuchów-Nowy Sącz, na przestrzeni klm. 110, — urządzone staraniem Oddziału kolarskiego „Sokoła“ w Nowym Sączu udało się nadszednięcie dobrze dzięki pięknej pogodzie i korzystnemu wiatrowi.

List napisany przez naczelnika Oddziału Krak. „Sokoła“ dra Wojciechowskiego wywiózł z Krakowa o godz. 4 rano mistrz Oddziału krakowskiego d. Eng. Weissa, który też towarzyszył depeşy aż do samego Sącza; w Pleszowie odebrał ją d. Skupki w Niepołomiesze d. Angelus, koło Kłaja kapitan Oddziału Stęza oddał ją w Bochni o godz. 5:47 kolejarz o-kołimakiemu d. Nieniewskiemu, peşem wziął ją w dalszym ciągu kolarze okocimscy i sądeccy. Depeşę oddano w Nowym Sączu o godz. 8:23 rano, używając na kil metr drogi 2 min. i 23 ser.

„Wesoły wieczór“ odbędzie się dnia 3 czerwca b. r. w sali teatru ludowego, na jubileusz 30 letniej pracy scenicznej Juljusza Zapalowicza, art. dram., który w ostatnich czasach ciężko chorował. P. Zapalowicz był przed laty jednym z lepszych aktorów w starym teatrze miejskim, jeszcze za dyrekcji Koźmiana.

W przedstawieniu wezmą współdziałali amatorowie Reżysury urzędniczej i artyści teatru poznańskiego. Program nader zajmujący podadzą afisz. Bilety wesełnej można nabywać u p. Fenza w Ryнку Głównym.

Wycieczka do Wiśnicza została urządzoną w niedzielę z inicjatywy koła art. lit. — Członkowie Koła wraz z kilkoma paniami, opuścili rano Kraków, udając się do Bochni. Tam na dworze kolejowym powitał ich burmistrz dr Maiss. — Po krótkim pobycie w mieście wycieczka wyruszyła furami do Wiśnicza. Wieczorem wrócono do Krakowa.

Wpadł w pułapkę. Jędrzej Seremet, więzień od św. Michała, używany do posług w gmachu sądowym, w Wielkim Tygodniu skradłszy w.żym sądowym ze szafy kożuszek i spodnie, umknął z gmachu sądowego w liberji więziennej. Poszukiwania za złodziejem aż dotąd były bezowocne. Seremet używał swobody aż znów wpadł w pułapkę. Zabawiając się w niedzielę przed kuglarskimi budami przy Radawie, został poznany przez dozorcę więziennego i aresztowany na placu Kossaka. Seremet nie tylko będzie musiał niewypłacony dług więzienny odsiedzieć, ale niezawodnie sąd postara się mu termin przedłużyć z powodu skradzionego kożuszka i spodni, a zwłaszcza za zerwanie więziennych c. k. liberji więziennej.

SERCE JEZUSA

obraz duży, olejno malowany na płótnie, wysoki 1 m. 35 c., a 1 metr szeroki, oraz wiele innych obrazów na papierze i płótnie. **Książeczki** z nabożeństwem do Serca Jezusowego bogato ilustrowane po 14 h. (W większej ilości taniej). Takie same książeczki są do Niep. Poczęcia N. P., św. Józefa i Anioła Stróża. **Koronka** z litanją i Responzoryjmem do św. Antoniego (z obrazkiem) po 6 h., poleca **K. ZAJĄCZKOWSKI**, plac Marjacki 8 w Krakowie.

Kronika policyjna. Napad. Data 29 o godzinie w pół do 2 w nocy napadł Józef Nosel, czeladnik szewski, wraz z kilkoma towarzyszami, na placu Wolnica, Pawła i Marię Kleińców, przyczem pobit napadniętych łaskami i pięściami. Podczas gdy Nosel przytłoczył Kleińców za rękę, jeden z napastników wyrwał jej z kieszeni odspodaicy pigułek z kwotą 16 koron, oraz wyrwał jej złoty kołczyk, który jednak później znalazł na ziemi. Nosel usiłował uciec, jednakowoż żandarz policyjny, przybyły na krzyk Kleińców, schwytał go i odatował „pod telegraf“.

Napadów ulicznych w Krakowie nie brakuje nam chyba.

Włamanie. W posiedzialek 30 b. m. o godz. 4 nad ranem zakradł się do kawiarni p. Kosiarskiej na Rynek Klepański Józef Mrowiński, odlewacz żelaza. Usiłował on skraść pieniądze z kasy, którą rozbił. Spłoszony jednak przez służącą Teklę Hajdalską, zostawił zabrane już pieniądze na stole, poczem rucił się do okna i usiłował uknąć. Przytrzymała go jednakowoż Hajdalska, którą Mrowiński uderzył kilka razy pięścią w głowę. Zaresztowany tłumaczył się, iż nie chciał kraść pieniędzy, lecz przyszedł do służącej Hajdalskiej.

Gabryelski kupuje, sprzedaje i najmuje fortepiany, pianina, harmonje i pianole — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

Repertuar teatru miejskiego.

We wtorek 31 maja: „Przedstawienie operowe“.
We środę 1 czerwca: „Siostry bliźnię“, kom. w 4 akt. L. Faldy (ceny zwykłe).

Kącik humorystyczny.

Hyperbola.

— Podobno baron X. ma tyle długów, ile ziarn piasku nad brzegiem morza.

— Gorzej jeszcze! on ma tyle długów, ile prawików w Berlinie!

Między lekarzami.

— Powiedziałem koleźce, mam tak wściekłą pacjentkę, że strach mnie przejmuje, gdy wybieram się do niej z wizytą. W ciągu całej konsultacji gęsu i gada bez przerwy!

— I ja miałem taką, ale za każdą była ścigała. Kładałem jej na 10 minut termometr do jamy ustnej, a miast p d szać i konieć.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Ruch przemysłowy Dnia 29 b. m. odbył się w Chrzastowie w sali Rady powiatowej o godz. 4 po poł., wiec przemysłowy z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajanie, 2) Referat delegata B ara reklamy, 3) Ustanowienie się towarzystwa „Pomoocy przemysłowej“.

W Podgórzcu odbędzie się dnia 31 b. m. o godzinie 6 po połud. w sali rady miejskiej celow zorganizowania i uconstytuowania towarzystwa „Pomoocy przemysłowej“.

BADA MIASTA.

Dyskusja wodociągowa.

Prezydent p. Friedlein zagaiwszy wczorajsze posiedzenie, udzielił na wstępie głosu r. m. Górskiemu, który omawiał fakt, że w ostatnich dniach zaszedł wypadek braku wody, pomimo, że do kroplenia ulic zerpano wodę z Rudawy. Z tego powodu mówca domagał się wyjaśnienia.

Wyjaśnienie to przedstawił dyrektor biura wodociągów p. J aszczurowski, który zaznaczył, że gdy obecnie wydobywać można 6.000 m. sześć. na dobę, a konsumcja doszła w sobotę do 7.000 m. sześć. stąd dał się czuć brak wody na wyższych piątrach. Komisja dały do pomnożenia liczby studzien na Bielauach o 9, kosztem 30.000 kor.

Dalsze wyjaśnienia dał r. m. Turski. R. m. Sulikowski wyraża obawę, że brak wody się zwiększy, gdy dalsze realności połączone zostaną z wodociągami. Mówca żąda przygotowania prywatnych studzien.

R. m. Cybulski zarzuca komisji i biuru wodociągowemu, że wiedząc o braku wody, nie przygotowały środków zaradczych, przez budowanie nowych studzien. Mówca żąda jak najrychlejszego budowania tychże, aby miasto w ciągu lata nie było narażone na niespodzianki.

R. m. Domański zaznacza, że Bada w roku zeszłym uchwaliła 90.000 k. na dalsze badania co do wodociągu, a nie słyszeliśmy dotąd, aby jakie badanie poczyniono. Mówca na wszelki

wypadek proponuje oczyszczenie studzien, aby mieć zapas wody.

R. m. Rotter powołuje się na orzeczenie znawców, którzy podał, że ilość wody z Bielau wystarczy dla Krakowa bez konieczności budowy wodociągu w Budzynie.

Takiej vis major, jaka obecnie miała miejsce, nikt przewidzieć nie mógł. Z powodu braku wody może być niezadowolone w mieście, ale oburzenia niema. Mówca zwraca uwagę na ustawiczne marnowanie wody w wielu domach, i gdyby nie ta okoliczność, wystarczyłoby jej nawet na kroplenie ulic.

Wicep. Leo daje bardzo wyczerpujące wyjaśnienie jako członek komisji wodociągowej, zaznaczając, że wodociąg przy obecnym stanie urządzeń nie pokrywa konsumcji. Wodociąg daje 6000 m. sześć. a zapotrzebowanie dochodzi do 9000 m. Mówca konstatuje, że po zbudowaniu 20 studzien, zamknięto 4 dla wielkiej ilości żelaza, a 6000 m. nie wystarcza stanowczo na potrzeby. Należy dążyć nie do zmniejszenia konsumcji, ale do zwiększenia produkcji. Komisja uchwaliła wybudować 6 do 7 nowych studzien i rozpocząć budowę w najbliższych dniach.

Gdyby studnie nie odpowiadały celowi, trzeba uciesić się do budowy wodociągu pomocniczego z Budzyna — lub do założenia filtrów i do pompowania wody z Wisły.

R. m. Górski stwierdza fakt, że budowa wodociągu kosztowała 800000 k. więcej niż obliczono; obiecywano 11000 m. sześć. wody, a mamy tylko 6000 k. i musimy brać wodę z Rudawy.

R. m. Gross uważa traktowanie sprawy wodociągowej za atak polityczny, który się dość często powtarza.

Po zamknięciu dyskusji — prezydent odsyła sprawę do komisji wodociągowej.

Wspomnienia pośmiertne.

Prezydent następnie poświęca wspomnienie pośmiertne pamięci śp. Leona Cyfrowicza — a potem, z powodu pogrzebu śp. Hajdakiewiczza wtorkowe posiedzenie Rady zamiast o 5 naznaczył na godzinę 6 wieczorem.

Budżet.

Jeneralny referent komisji budżetowej r. m. Federowicz przedstawia im. komisji następującą deklarację.

Komisja budżetowa tak jak dotąd, tak i obecnie trwa w niezmiennem przekonaniu, że budżet należy oprzeć na podstawach realnych i trwałych, a nie uciekać się do nieprawidłowych, ze zdrową gospodarką sprzecywnych sposobów pokrycia niedoboru.

Stać się to może wyłącznie i jedynie przez podwyższenie stałych dochodów i w tym celu proponowała komisja budżetowa podwyższenie dodatków gminnych od wszystkich podatków stałych rządowych, z wyjątkiem osobisto-dochodowego o 5 procent, oraz podwyższenie podatku gminnego od czynszów z mieszkań o 1 procent, począwszy od 1 stycznia b. r.

1) Ponieważ jednak uchwalenie budżetu nadspodziewanie się przeciągnęło i komisja budżetowa nie mogła przewidzieć, że projektowane podwyższenie zarówno dodatków jak podatku czynszowego gminnego, będzie mogło być uchwalone dopiero w połowie roku t. j. w czerwcu, a więc obelżyć wstecz zarówno właścicieli realności jak i lokatorów, nieprzygotowanych dość wcześnie na zwiększone te ciężary;

2) Ponieważ zbyt częste zmiany stopy podatkowej i rodzaju podatków nie są pożądane, a uchwalone obecnie w miesiącu czerwcu podwyższenie miało prowizorycznie obowiązywać do końca b. r., a od nowego roku miały wejść w życie inne rodzaje i nowe kombinacje podatkowe, jak to było zapowiedzianem w drukowanym sprawozdaniu budżetowym, przeto komisja budżetowa zebrała się ponownie i na trzech posiedzeniach uchwaliła by:

I. zapowiedziane trzy projekty nowych podatków wnieść bezwzględnie na Radę miasta i uchwalić je łącznie z budżetem w r. b. tak, by: a) podatek czynszowy progresywny wszedł w życie dnia 1 października b. r., zaś b) dwa drogie projekty zostały bezwzględnie przedłożone Wydziałowi krajowemu i mogły być w Sejmie na najbliższej sesji, a więc prawdopodobnie we wrześniu zatwierdzone i by weszły w życie z Nowym Rokiem 1905.

II. Ponieważ kwartalna rata z podatku progresywnego czynszowego w kwocie 30.000 koron nie wystarczy na pokrycie niedoboru r. b., uchwaliła komisja budżetowa przedstawić jednocześnie wniosek, by w dochodach budżetu, a mianowicie: Dział II. wstawić zamiast kwoty 90.000, kwotę 255.000 koron z funduszu przyznanego

przez rząd, tytułem odszkodowania za zniszczenie kontumaeji.

Scisła łączność przedłożonych trzech projektów podatkowych z budżetem tegorocznym wynika stąd, że 1) Do budżetu tegorocznego wstawia się już jedną kwartalną ratę 30.000 koron z nowego podatku progresywnego; 2) Nie mając zabezpieczenia przyszłości budżetowej, nie można użyć na bieżące potrzeby nadzwyczajnych jednorazowych wpływów, jak w tym wypadku przysznanej subwencji rządowej, bez narażenia mieszkańców w przyszłym roku na tem wyższe i dotkliwsze nagłe obciążenie podatkowe z powodu wyczerpania całej niemal subwencji, mogącej służyć na rezerwę; 3) Jeżeli efekt finansowy tych nowych podatków ma być w terminach powyżej oznaczonych zapewniony — uchwalenie ich musi nastąpić zaraz, gdyż same przygotowanie ich dla Sejmu i dla wprowadzenia ich w życie wymaga kilkomiesięcznego czasu ze strony władz miejskich.

Przeciw nowemu projektowi podatku progresywnego przemawiali r. m. dr Gross i dr Lepkowski, który żąda imiennego głosowania nad tą sprawą.

R. m. Rotter polemizuje z wywodami wiceprezidenta Lea z przeszłego posiedzenia w sprawie inwestycji, gdzie wiceprez. Leo przyznał, że zrobiono mało, zaś mówca stronnictwa mniejszości twierdzi, że zrobiono bardzo mało. Mówiąc o podatku progresywnym uważa go za zbyt szybko obmyślany.

Posiedzenie zakończyło się przed godz. 9-tą.

WOJNA.

Depesze dzienne.
Pod Kinczu.

Tekło 30 maja. Jenerał Oku donosi: W ataku na wzgórze Nauszau tworzyła czwarta dywizja prawe skrzydło, trzecia lewa, środek najmowała pierwsza dywizja. Siły nieprzyjaciela składały się z jednej dywizji, dwu baterji polnej artylerji, artylerji fortecznej i wojsk marynarki. Czwarta dywizja uzyskała przewagę nad lewym skrzydłem nieprzyjaciela, które cierpiało wiele od ognia naszej floty, ze zatoki Kinczu: Trzecia i pierwsza dywizja poszły za czwartą. Wojska rosyjskie cofnęły się w zamieszaniu, przyczem spaliły magazyny koło Tafankin. Zdobycz nasza wynosi 68 armat, 10 maszynowych i wiele materiału wojennego. — Nasze straty wynoszą 3500 ludzi. Nieprzyjaciel zostawił na placu 500 ludzi.

Atak na wzgórze Nauszau.

Tekło 30 maja. Biuro Reutersa przynosi następujące dalsze szczegóły o ataku jap. na wzgórze Nauszau: Eskadra jap., która brała udział w ataku na Kinczu, zawinęła w środę do zatoki Kinczu. Burza na morzu uniemożliwiła natychmiastowe rozpoczęcie ataku. Skoro się nieco uspokoiło, zbliżyła się eskadra we czwartek rano do wybrzeża i rozpoczęła ogień na baterje ros. — Flotyla jap. torpedowców zwróciła ogień swoich dział na linię kolejową koło rzeki Szau. Atak Japończyków na Nauszau należy do najstraszniejszych i najkrwawszych jakie zna nowoczesna historia wojenna. Podczas pierwszego szturmupadli wszyscy oficerowie i żołnierze oddziału atakującego, zanim mogli dojść do linii rosyjskiej. W ostatnim ataku, popartym ogniem artylerji, udało się przełamać linię rosyjską. Było szczęściem dla Japończyków, iż odkryli druty min i przecięli je, byliby bowiem ponieśli ogromne straty w razie wybuchu min, a Rosjanie byliby utrzymali swe pozycje.

O godzinie 11 przed południem zamilkła główna bateria rosyjska.

Dwie baterje polne cofnęły się do Hanankwangling, skąd ostrzeliwały w dalszym ciągu Japończyków.

Jap. piechota maszerowała naprzód i w odległości strzału przerwała na przestrzeni 200 metrów, naprzeciw rosyjskiej linii, zaporę z drutu kolczastego. Przebywszy tę zaporę, poszli Japończycy do ataku, artylerja jap. rozpoczęła po wtórnie ogień. — Wieczorem zawładnęli Japończycy częścią fortyfikacji, reszta wojsk jap. widząc to, przypuściła atak, na inne wzgórze i wkrótce je zajęła.

Raport jenerala Oku.

Londyn 30 maja. „Daily Telegraph“ w depeszy z Tokio zamieszcza sprawozdanie jen. Oku o bitwie pod Kinczu. Jenerał Oku donosi: Walka rozpoczęła się 25 b. m. wśród nader nieprzychylnych okoliczności: burzy i panujących z tego powodu ciemności. Także eskadra jap. dopiero naza-

Józef Krzyszkowski Najmodniejsze materje wełniane czarne i kolorowe, Najrozmaitsze materje bawełniane i niciane kolorowe. Caustki, Pledy, Echarpi wełniane, Koce wełniane i bawełniane, Kapy, Szyfony, Perkalę, Dymki białe, Dryle, Firanki, Pończochy, Skarpetki, Ciasteczki do nosa, Ręczniki. Wszystkie towary w doborowych gatunkach. *poteca po tanich cenach na damskie suknie*

w Krakowie, przy ul. Florjańskiej 1. 17 naprzeciw hotelu „pod Różą“ 1793

jutrz o 6 rano przybyła z pomocą. Rosjanie bronili się uparcie; na południe od Hankau wytoczyli 4 działa, z odległości 7000 metrów dawali ogień do godziny 7 wieczorem i udaremniili ogień 7 dywizji jap. Oddziały jap. robiły co mogły; ros. piechota bronila się uparcie i do godziny 5 wieczorem dnia następnego nie można było przełamać szeregów rosyjskich. Zapasy jap. amunicji zaczęły się wyczerpywać, prawie widziałem się zmuszony wycofać działa. Postanowiliśmy wykonać ostatni wysiłek. Nasze baterje otworzyły silny ogień, piechota 1 dyw. z boku przeszła do ataku. Z powodu morderczego ognia ponieśli Japończycy ciężkie straty, zanim doszli do pierwszego szeregu nieprzyjacielskiego. Nasze okręty poszły na nowo współdziałać i wyrządziły wielkie szkody nieprzyjacielowi. Nasza 4 dywizja z wysiłkiem zaatakowała lewe skrzydło Rosjan i wśród entuzjazmu dotarła do wzgórz, na których znajdowali się Rosjanie. Wojska 1 i 3 dyw. kroczyły naprzód po trupach towarzyszy, aby zająć forty i groble ros. Była to walka na śmierć i życie, na rewolwery i bagnety. W tem nieprzyjaciel począł w wielkim nieładzie nieciekć. Ściągnaliśmy jeszcze nieprzyjaciela i przytłoczyliśmy ogniem z dział. Nasze wojska z entuzjazmem powitały wynik walki. Noc przepędziliśmy na polu bitwy. Zabraliśmy wielu oficerów i żołnierzy, jako jeńców. W nasze ręce wpadły: lokomotywa, reflektory i dużo zapasów.

Kuropatkin ruszył.

Paryż 30 maja. Prywatny korespondent „Journal de Paris“ donosi — jak twierdzi — z dobrego źródła, że armja Kuropatkina w marszu przyspieszonym udeje się na południe i znajduje się obecnie 60 wiorst(?) od Kinczu. (Wiadomość ta wydaje się bardzo wątpliwą. Przyp. Red.).

Operacja wojenna.

Londyn 30 maja. B. Reutera donosi z Mukden pod datą 27 b. m., że Rosjanie napadają na tyły armji jap. i utrudniają dalszy marsz.

Seul 30 maja. Słychać, że dwa skombinowane oddziały rosyjskie przerwały połączenie telegraficzne koło Pukczon.

Proklamacja generała Oku.

Tokio 30 maja. Generał Oku wydał proklamację do ludności Lisotungu, w której przyrzeka ochronę życia i własności, oraz odszkodowanie za szkody, wyrządzone przez Japończyków i za zniszczone domy. Proklamacja ta grzi ludność z drugiej strony surowymi karami, gdyby popierała Rosjan.

Z Portu Artura.

Tokio 30 maja. Eskadra japońska nadeszła do Tokia listy oficerów ros. z Portu Artura, które Chińczycy przejęli i wydali Japończykom. Z listów tych wynika, że Rosjanie stracili co najmniej 2 torpedowce z powodu eksplozji min w Porcie Artura.

Na Korei.

Seul 30 maja. Amerykański konsul w Dalnym przybył tutaj drogą lądową i donosi, że wewnątrz Korei panuje zupełny spokój. Band zbójcekich nigdzie nie widać. Budowa kolei z Fusan do Seul postępuje.

Depesze nocne.

Bitwa pod Kinczu.

Londyn 31 maja. (Tel. wł.) Z różnych raportów i doniesień korespondentów widać, że w bitwie pod Kinczu najkrwawszym momentem był atak na wzgórze Nauszan. Piechota japońska walczyła tam pod ogniem krzyżowym dział i karabinów rosyjskich, a w ręcznym spotkaniu uderzono pierśią w pierś.

Jak wiadomo z raportów jen. Oku, położenie Japończyków stawało się już krytycznym, gdyż brakowało amunicji, gdy na szczęście eskadra japońska wsparła atak ogniem dział okrętowych.

Pierwsza poszła do ataku IV dywizja japońska, rekrutująca się z miasta Osaka. Uderzyła ona na lewe skrzydło ros., które odgrywało w bitwie główną rolę i koło którego toczyły się wszystkie walki. Osaczenie bili się, jak lwy. Opowiadano o nich, iż są z natury bojaźliwymi, chcieli więc temu zaprzeczyć. Teraz podobny zarzut nie spotka ich nigdy.

Po dywizji Osaka, uderzyła dyw. I z Tokio, a po niej III z Nagaja.

Walczone głównie na bagnety.

O 7 wiecz. na wzgórzach Nauszan wetknięto sztandar jap., a za uciekającymi Rosjanami puściła się w pogoń kawalerja jap. i rezerwy.

Po stronie ros. walczyło 7 pułków piechoty,

artylerja forteczna i marynarze z okrętów Portu Artura. Ogółem walczyło 20.000 Rosjan.

Paryż 31 maja. (Tel. wł.) „Eclair“, przychylny zawsze dla Rosjan, podaje, że klęska pod Kinczu wywarła na koła wojskowe ros. tak wielkie wrażenie, iż tracą one wiarę, aby wogóle mogły oprzeć się swycielsko Japończykom.

Rząd ros. zaczyna się oswajać z myślą, że wojna skończy się klęską Rosjan.

Ruchy Japończyków.

Tokio 31 maja. (B. Reuters). Generał Oku donosi, że oddział japoński pod dowództwem Nekamura obsadził w piątek Talien-wani i zdobył 4 działa.

Japońskie oddziały zaatakowały w sobotę koło Aihang-pien-mon na północny wschód od Feng-wang-czeng oddział 2000 kozaków i zmusiły go do ucieczki. Walka rozpoczęła się o g. wpół do 11 przed południem i trwała godzinę. Japończycy mieli 4 poległych i 28 rannych. Straty rosyjskie nieznanne.

Dalej donosi Kuroki o szeregu mniejszych potyczek między strażami przednimi obu wojsk, przyczem osłabił Rosjan wzięto do niewoli.

Chunchuzi.

Lisojang 31 maja. (Tel. wł.) W głównej kwaterze ros. krążą uzasadnione pogłoski, że Chunchuzi i żołnierze jen. Ma, poprzebierani, w wielkiej ilości przebywają w Mukdenie i Charbinie i mają tam ukryte arsenały.

Należy przypuszczać, że w razie cofania się armji ros., pochwycą oni za broń i zaczyną niepokoić tyły wojsk ros.

Charbin 31 maja. (T. w.) Z metodycznego postępowania Chunchuzów widać, że są oni pod dowództwem wyszkolonych oficerów japońskich.

Nowa flota rosyjska (?).

Berlin 31 maja. (Tel. wł.) „Voss. Ztg.“ donosi, jakoby rząd ros. zamówił w warsztatach okrętowych 45 nowych krążowników.

Przedsiębiorcy budowy udali się do Petersburga, celem podpisania kontraktu.

Roboty mają być prowadzone pospiesznie.

Ks. Uchtomski

Petersburg 31 maja. (Tel. wł.) Wszelkie pogłoski, jakoby ks. Uchtomski, który po Makarowie objął dowództwo nad flotą, dopuścił się zdrady i był za nią ukarany śmiercią przez powieszenie, okazały się nieprawdziwymi.

Ks. Uchtomski został uwolniony od służby z powodu choroby i wyjechał do Petersburga.

TELEGRAMY.

Po śmierci s. p. Romanowicza.

Lwów 30 maja. (Tel. pryw.) Na ręce wdowy nadechodzą liczne telegramy i pisma kondolencyjne. Namiestnik hr. Potocki nadesłał list następującej treści: JWna Pani! Cios, jaki Planię spotkał, głęboko mnie również wzruszył. Znałem już dawno męża Pani, a szczególnie blisko poznałem go, pracując z nim razem przez dwa lata w Wydziale krajowym. Tam nauczyłem się go cenić i szczerze się do niego przywiązałem. Przez jego śmierć kraj i Wydział krajowy ponosi wielką stratę, która się niełatwo da zastąpić, bo rzadko się zdarzy, aby z równą bystrością umysłu łączyła się tak wielka pracowitość i wytrwałość.

Powszechny żal niech będzie dla pani choć małą pociechą w nieszczęściu. Wszyscy je odczuwamy i znamy zasługi nieboszczyka. Proszę też przyjąć wyrazy mego głębokiego współczucia oraz zapewnienia głębokiego poważania i szacunku.

Lwów 30 maja. (Tel. pryw.) Pogrzeb s. p. Romanowicza odbędzie się na koszt miasta. Imieniem reprezentacji miejskiej przemówi dr T. Rutowski. Imieniem Wydz. kraj. marszałek hr. Bardeni. Imieniem Związku „Sokoła“ prezes dr Fiszler. Nadto zgłoszono przemówienia: red. Konopińskiego, imieniem krakowskich przyjaciół zmarłego i „Nowej Reformy“, pos. Stapińskiego imieniem stronnictwa ludowego.

Porządek przemówień ustali komisja wybrana w tym celu. Pierwsze miejsce w porządku przemówień zastrzeżono jednak dla marszałka krajowego, drugie dla delegata Rady miejskiej, trzecie dla delegata weteranów z r. 1863.

W pogrzebie weźmie udział kapela narodowa i Sokoli w mundurach. Rada miejska nada jednej z ulic miejskich nazwę „Tadeusza Romanowicza“.

Delegacje.

Budapeszt 30 maja. Plenarne posiedzenie delegacji austriackiej otwiera prezes Jaworski.

Na porządku dziennym ordynarium wojskowego. Zabiera głos „contra“ pos. Pantoucek, który żali się na brak równouprawnienia narodowości w armji i żąda reformy procedury karnej wojskowej.

Budapeszt 31 maja. W delegacji austr. w dalszym ciągu obrad nad budżetem wojskowym, po przemówieniach del. E. Abrahamowicza, min. Pittreicha i po referacie bar. Walterskirchena, przyjęto ordynarium wojskowe.

Kongres gorzelniarzy.

Wiedeń 30 maja. Wczoraj odbył się tu kongres wszystkich gorzelni rolniczych zwołany przez austr. związek centralny dla ochrony interesów rolniczych i leśnych, w obecności zastępców ministrów i około 500 interesentów. Prezsem wybrano hr. Boucouis, zast. pos. Włodz. Gniewosza i hr. Kolowrata.

Po dyskusji uchwalono rezolucje w sprawie konieczności związku wszystkich rolniczych producentów spirytusu i w sprawie utworzenia związku sprzedaży spirytusu, oraz wybrano dla tych spraw komitet, poszem kongres zamknięto.

Minister wojny jako agent dziennika.

Paryż 30 maja. (Tel. wł.) Przy marszu dytansowym, który urządził dziennik „Matin“ za pozwoleniem ministra wojny, kilku żołnierzy umarło lub zachorowało z powodu przemęczenia i udaru słonecznego. Dzienniki uderzają ostro na ministra wojny za to, że pozwolił na marsz i na podobne marnowanie siły wojskowej dla reklamy dziennika „Matin“, który jest nadwornym organem obecnego gabinetu.

Wielki pożar.

Jersey City 30 maja. Na dworcu towarowym wybuchł olbrzymi pożar, który zniszczył znaczne zapasy towarów. Szkoda wynosi milion dolarów.

Ralsull dyktuje warunki.

Waszyngton 30 maja. Maurytański rozbójnik Ralsull, który w pobliżu Tangeru uprowadził Amerykanina Perdieris i Anglika Warley, postawił jako warunki ich wydania:

Anglja i Ameryka gwarantuje jemu i jego towarzyszom bezkarność ze strony Maroka.

Sultan usunie swe wojska z Tangeru i jemu pozostawi owładnięcie tej prowincji i wypłatę wielkiego okupu.

Roosevelt i sekretarz stanu Hay odrzucili te propozycje i połudn. atlantycka eskadra, złożona z 3 okrętów i europ. eskadra, złożona z 3 okrętów, otrzymały rozkaz udania się do Tangeru.

Lwów 30 maja. (Tel. pryw.) Kość goleniową tylnej nogi mamuta, znaleziono w tych dniach przy kopaniu kanału w szarym ile w ulicy Sadownickiej. — Okaz ten oddano do zbiorów politechniki lwowskiej.

Wiedeń 30 maja. „Fremdenblatt“ dowiaduje się z Berlina, że przybyli tam austro-węgierscy delegaci na konferencję w sprawie traktatów słowackich.

Konferencja z niemieckimi delegatami rozpoczęła się dzisiaj o godz. 3-ej popoł.

Wiedeń 31 maja. „Wiener Ztg.“ ogłasza: Cesarz nadał radcy sekcijnemu w ministerstwie spraw wewnętrznych Stefanowi Ilasiewiczowi tytuł i charakter radcy ministerjalnego.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 30-go maja. — (Giełda pop.). — Godzina 2— Marki 117-87 Renta majowa 99-16, Węg. renta koronowa 97-10, Akcje austr. zakładu kredyt. 641-25, Akcje węg. 749—, Akcje Anglobanku 279 50, Akcje Uniobanku 519 — Akcje Ländlerbanku 426 —, Akcje kolei państw. 635-75 Lombardy —, Akcje fabryki brzozi 482 —, Akcje tytoniowe 325—, Akcje Alpiny 412-25 Losy tureckie 129-50, Renta 258—.

Cakier (słaby) 21-25, — spirytus (osłabiony) 46-60, Renta niemiecka —.

Berlin 30-go maja. — (Giełda wiecz.). — Austriackie Akcje kredytowe 200-90, Towarzystwo dyskontowe 168-75.

NADESLANE.

Rubryka „Nadesłane“ nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

Przyjmę na czas wakacji kilkoro dzieci na stałe z wiktem, obsługą i prawdziwie rodzicielską opieką, które mają odbyć kurację w Rabce. H. Goralikowa żona kierownika szkoły. 2070

Peleryny Zakopiańskie.

Najtańsze źródło zakupna peleryn męskich i damskich w Bazarze wyrobów krajowych J. F. J. Komendziński, Zakopane.

MIODOSYTNI KAZIMIERZA ROBACKIEGO

Miód stołowy lekki butelka 50 ent.
Miód stołowy mocny butelka 60 ent.
Miód stołowy wytrawny but. 70 ent.

zalożona w roku 1841 — Kraków ul. Sławkowska l. 26 — poleca:

Miód kuracyjny butelka 80 ent.
Miód esencja butelka 1 złr
Miód kopowiec butelka 1 złr. 20 ent.

Miód kasztelański butelka 1 złr. 50 ent.
Miód maliniak butelka 1 złr. 50 ent.
Maliniaki. Wiśniaki. Derentaki.

Pożyczek na zastaw pensyl udziela Spółka Kredytowa

Kraków, ul. Basztowa L. 9. 1958 7 8

Korzystne kupno lub zamiana.

Willa parterowa drewniana o 9 ubik. Dom mur. piętrowy o 8 ubik. i dwa domy mniejsze czynszowe z przybud. (grodami i umeblowaniem, z kanc. piekarnią — 12% czystego dochodu, na mieszkanie lub pensjonat letni — naprzeciw stacji kolei nad rzeką Raba, przy zakładzie kap. Rabce opodal Zakopanego położone, 3 razy dzienna kom. koleją, do sprzedania lub zamiany za dom z gruntem przy Krakowie. Do całego kupna potrzeba 8.000 koron, w zamianie dopłata 2—3.000 k. Zgłoszenia i plany do przejrzania: J. Karnot poste rest. Kraków. 2179 1 4

Poszukuje się do kupienia

Folwarczku

kilko lub kilkunasto morgowego, w zdrowej górystej okolicy, przydatnego na letnie mieszkanie, z domem mieszkalnym lub bez, blisko stacji kolejowej, nie dalej, jak 2 lub 3 godziny drogi od Krakowa. Zgłoszenia listowo do Admin. „Głosu Narodu“ pod 1994. Pośrednictwo wykluczone. 1994 0 10

Miejscowość kąpielowa

Wyżnie Drużbaki

na Węgrzech (Spisz), w pysznym położeniu między górami, wśród lasów świerkowych. Od wieków znane Termy szczególnie przez swe nadzwyczajne skutki w reumatyzmie, chorobach nerwów, skórnych, astmie i wszelkich chorobach kobiecych. Dla osób osłabionych po ciężkiej chorobie, cyste, świerkowe powietrze. — Sezon zaczyna się 23 maja a kończy się 15 września.

Restauracja bardzo smaczna i zdrowa. Pokoje od 40 centów do 1 zhr. 50 ct. za dobę. — Bliższych wyjaśnień udziela Zarząd Zakładu kąpielowego **Wyżnie Drużbaki** stacja kolei, poczta telegraf Podoliniec. 2055 4 6

Kto lubi

bez piegów, delikatną twarz, miękką, elastyczną skórę i różową pleć, niech używa sodiennie znanego medycznego

BERGMANNA HYDEA LILIOWEGO (marka ochronna: 2 górniczy)

Bergmann & Co., Dresden u. Tetschen a/L.

Do nabycia po 80 hal. w Krakowie w aptekach: M. Iron, Karol Jahr, W. Redyk, F. Gralewski, K. Wiszniewski, Bartmański i Sp., L. Rosenberg; w drogueryach: J. Hanak i Sp., Anast. Froncz, J. Zopoth i Sp., J. Wiszniewski i Sp., J. Klemensiewicz, J. Reim i Sp., Roman Drobner, St. Rożnowski, — w Bochni: Stanisł. Pawłowski, Jan Michnik, — w Nowym Sączu w aptekach: R. Jakubowski, L. Georgeou; w drogueryach: T. Kwieciński, D. Klausner, — w Rzeszowie: w aptece A. Karpiński; J. Kołodziejowski, Paulina Brunner. 1456 4 0

BRYNDZA

górska majowa, so dzień świeża, paczka 5 kilowa 4 K. 56 h.

SZPARAGI

świeże, paczka 5 kilowa 4 K. 80 hal. wybierane, duże 1 K. 60 h. kilo. Dwór Łapszyn Brzeski 2040 6 15

MIODY

Miód pszczoł kuracyjny i deserowy z własnej pasieki w 5 kg. puszkach po 6 kor. Miód do picia w demionach 4 litr. po 5.70 K. wysyłka za zaliczką, opłatnie ka. Wł; Mikitka, proboszcz, w Kupezyńcach, poczta Denysów. — W większych ilościach znacznie taniej. 2067 7 10

LANDO

mało używane, lekkie, na oliwnych ośmiach tania jest do sprzedania w zakładzie rymarskim Piotra Parafiankiego ul. Długa Nr. 6 w Krakowie. 2090 5 5

MAGAZYN MÓD

J. Pollerowej, Kraków ul. Grodzka licba 3, **przyjmie pannę** uśmiałą w modniarstwie od sezonu jesienno. 2186 8 6

POCZTA

3/4 Dąbie koło Dobczyce do zamiany na inną blisko kolei. Zgłoszenia tamże. 2141 3 3

Nieocenioną książką, która powinna być w każdym domu,

Żywoty Świętych Pańskich.

W polskim języku wyszło kilka Żywotów Świętych. Są to jednak książki duże i drogie. Nie każdy ma czas na czytanie ich, nie każdy może je kupić. Wydaliśmy dlatego żywoty napisane krótko i treściwie, a cena ich jest dla najbiedniejszego przystępna. Są to

ŻYWOTY ŚWIĘTYCH

z dodatkami rozmyślań, modlitw i rycin.

Napisał je

ks. J. Łukaszkiewicz, Honorowy kap. **Bazyliki Lor.**

Nabyć je można w każdej księgarni i handlach papieru, za **bardzo niską cenę**. Egzemplarz mający 762 stron druku i 265 obrazków, ładnie sprawy w półskórce kosztuje tylko 3 korony; w imitację skóry szagrynowej z grzbiem skórzanym o brzegu z pozłótką kruszcową 3 korony 60 halery; w imitację regu bawego z pozłótką kruszcową 4 korony 50 hal.; w **oprawie wspaniałej z imitacji kośol szelowej, z brzegiem złoczym i o eleganckim wykończeniu, nadający się wybornie jako podarunek okolicznościowy 6 k. 20 h.**

Do nabycia u każdego księgarza lub introligatora, — jakoteż wprost w księgarni J. STEINBRENERA we Wimperku w Czechach. 1123 0 0

Parcelacja

dóbr Latoszyn cztery kilometry od miasta i stacji kolejowej Dębica.

Grunta pszenne. Budulec z własnych lasów tani. Hipoteka czysta, tak, że kto kupi, zostanie zaraz jako właściciel zainstalowanym, może się zaraz budować, a tegoroczne plony należy być już do niego. — Kancelarya parcelacyjna znajduje się we dworze, a informacji udziela bezpłatnie **Wł. Lewicki w Latoszynie** poczta w miejscu. 1974 11 0

SZCZĘŚĆ BOŻE! Wł. Lewicki.

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD POGRZEBOWY JANA WOLNEGO

Główny skład i fabryka trumien przy ulicy św. Tomasza L. 4 (tuż przy placu Szczepańskim) Telefon Nr. 331, Filia ul. Kopernika L. 6.

Zakład urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszystkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy.

Na żądanie spłata w ratach miesięcznych.

Posiadając własne KATAKUMBY, odstępuję miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmuję zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

Nowość!!!
Cook'a & Johnson'a
amerykańskie patent. pierścienie na nagniotki.

Najlepszy i najpewniejszy środek przeciw bólowi, znakomicie działający i natychmiastowe naderżający ból. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach. 1 sztuka w kowercie 20 hal., 6 sztuk w pudełku 1 kor. Przy przesyłce poczta 20 hal. więcej. 2011 3 10

Główny skład „sum Samariter“ Graz.

„GRAND MANRU“

M. Reicha Następców w Białej

Do nabycia u **Karola Wołkowskiego** Linia A-B w Krakowie. 1904 2 7

Przygotowuję do egzaminu

z rachunkowości ogólnej, państwowej i kupieckiej Panie i Panów. Wszelkich informacji udzielam bezpłatnie. Warunki przystępne. Wiadomość w Krajowym składzie piócen korespondencyjnych, Kraków ul. Floryańska L. 26. 2160 4 10

Są do sprzedania

trzy młode lisy

Wiadomość w Adm. „Głosu Narodu“. 2153 2 2

Bez kapitału

i bez znajomości fachowych każdy może otrzymać **zastępstwo korzystne**. Artykuł wszędzie i łatwo można sprzedać. Szczegóły bezpłatnie. Zgłoszenia pod „korzystne“ do Administracji Głosu Narodu. 1965 2 13

HANDLOWIEC

z działu korzennego i win dobrze polecony, pragnie objąć **posadę kierownika handlu**, lub starszego pomocnika. Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“. 2144 3 6

Maszyna do pisania

Remington-Sholes Company MFRS. Chicago, mało używana, wraz ze stołem, alfabetem polskim i niemieckim, jest do sprzedania zaraz, ul. Ś. Krzyża l. 1, parter, do obejrzenia przed 9 rano. Ostatnia cena 300 K. 2151 3 3

PRAKTYKANT

z jednoczesną praktyką poszukuje umieszczenia w handlu korzennym i delikatetów. Łaskawe zgłoszenia do Ad. „Głosu Narodu“. 2171 3 3

Ładne mieszkania

w Myślenicach za Babą jest: 1 pokój z kuchenką na pierwszym p. 2 pokoiki z kuchenką na l. p. 1 pokój z osobną kuchnią na parterze, na czas wakacji do wynajęcia. Mieszkania te są umeblowane. Wiadomość Plac Maryacki 8 II p. u właściciela. 2133 4 5

Droguerya

wraz ze składem farb w jednym z większych miast, bardzo dobrze prosperująca jest z powodu stosunków rodzinnych do sprzedania. Kapitał potrzebny 18.000 koron.

Zgłoszenia przyjmuje **Gustaw Strycharski „Głos Narodu“** Kraków. 2104 5 5

Dr. UHMY

PUDER NA WŁOSY
w płynie.

Doskonale odłuszcza i odkaża skórę, zapobiega wypadaniu włosów, wzmacnia ich porost.

Do nabycia w zasobniejszych aptekach, drogueryach i składach perfum! 1787

Główne składy we Lwowie: **Hsy, Mikolasch; Kraków: Reim**

WDOWIEC

przystojny, 51 lat, ojciec 4 go dzieci, właściciel dwóch domów, urzędnik na stałej posadzie 3.000 koron rocznie, z prawem emerytury, ożeni się z bezdzietną wdową lub starszą panną z domu mieszczanckiego. Posag wymagany. Zgłoszenia pod „A. B. T.“ poste rest. Lwów. 2124 4 6

W majątku Mniszek

poczta Mniszek (Węgry) na Granicy węgierskiej obok Piwnicznej koło Poprada, są **mieszkania** do wynajęcia od 1 pokoju z kuchnią aż do 6-ciu pokoi z kuchnią i z ogrodami. Jest również **dwór** piętrowy, obejmujący 14 pokoi i 4 kuchnie. Ceny bardzo niskie na sezon, wraz z opałem i meblami, od stacji kolei Piwniczna 2 kilometry. Bliższych informacji udzieli na miejscu **Leśniczy**. 2054 4 6

Do sprzedania zaraz

realność składająca się z domu obszernego, stajni, oficyn i ogrodu około 2 morgi w **Zwierzyńcu** pod kopcem **Kościuszki** zwana „stary folwark“. Bliższa wiadomość w klasztorze p. p. **Norbertanek** na Zwierzyńcu. 2166 2 2

PANIENKI

uczyszczające do zakładów naukowych, **przyjmuje na mieszkanie** z całym utrzymaniem w dwoje bezdzietna po wyższym urzędniku. — Na sądzie fortepian do użytku. Kraków, ulica Łobzowska L. 8, I-sze piętro drzwi na lewo. 2111 4 10

1. Bardzo rentowna **kamienica** z ogrodem do sprzedania ewentualnie do zamiany na folwark blisko Krakowa położony.

2. Kilkanaście tysięcy koron do **ulekowania** na dobre hipoteki.

3. Folwark słicznie położony w bliskości miasta, 2 1/2 godziny koleją od Krakowa tania do sprzedania.

4. Poszukuje się do **kupienia** mniejszego majątku ziemskiego.

Wiadomość w kancelarii adw. Dra Fr. Musiła w Krakowie Karłowicka 15. 2135 8 3

II-gie piętro:

cztery pokoje i kuchnia Wolska L. 30 do najęcia od 1-go lipca. Zwiadać można od 11-tej do 1-szej. 2157 8 6

Pierwszorzedny pensjonat w Zakopanem

w jak najlepszym punkcie bardzo dobrze prosperujący jest wraz z całym urządzeniem z powodu słabości właściciela do **sprzedania** zaraz. Kapitał potrzebny 2500 koron. Wiadomości udzieli **Gustaw Strycharski**, „Głos Narodu“, Kraków. 2140 3 6

Masło dworskie

deserowe i kuchenne o dzień świeże, w Bazare spożywczym **Michała Nodzeńskiego**, Kraków, ul. Floryańska L. 40.

Wysyłka na prowincję odwrotnie za zaliczką. 2145 8 14

Zakopane.

Dom nowy (3 pokoje, przedpokój i 2 kuchnie), z powodu wyjazdu do **sprzedania**.

Położenie prześliczne, w pobliżu Krupówek, warunki nader przystępne. — Zgłoszenia osobiste przyjmuje p. **Łudwik Rama**, Zakopane Krupówki 779, zaś pisemne: Właściciel **Winecenty Kowalczyk** Maniowy, op. Harkłowa. 2154 4 8

Posady zarządcy,

buchaltera, kasjera, lub innej, poszukuje człowiek lat 36, posiadający egzamin z rachunkowości państwowej, kupieckiej i ogólnej. W razie potrzeby może złożyć kaucję 2000 kor. — Wiadomość w Adminstr. „Głosu Narodu“. 2155 2 3

Z dniem 1 czerwca b. r.

rozpoczyna się

sprzedawanie nawozu

w kasarni artylerji w Dąbiu. Ubiegający się o takowy zechcą zgłosić się ustnie lub piśmiennie w Komendzie pułkowej (Dir. Artillerie Rgmt. N. 3). 2161 2 3

Poszukuje się od 1-ego lipca b. roku

DOSTAWY MLEKA

od 50 do 200 liter dziennie. Zgłoszenia przyjmuje p. **Zofia Dyłska**, Żalubincze w Nowym Sączu. 2163 3 4

Do wynajęcia na lato

kilka urządzonych **pokoł** wraz z wiktą i usługą w dworku na wsi w bliskości rzeki i gościnca; do stacji kolei bywają okazy. Bliższa wiadomość „K. S.“ post. rest. Sieniawa 2164 2 2

Nowo otwarta

mleczarnia dworska w Dreżni, poczta w miejscu, wysła codziennie masło deserowe w paczkach 4—5 kg. po cenie 2.20 kor. za 1 klg. 2167 2 3

Piękny domek

o raczej willa dla pragnących rzeczywistego spokoju, w uroczym i zdrowej okolicy. Gotówka potrzebna 1350 złr. — Ostatnia cena 4500 złr. Willa nowa z ogrodem. Administracja Kalendarza w Tuszowie. 1477 3 0

Halki jedwabne, wełniane, batystowe | **B**ielizna damska, męska i dziecienna w wielkim wyborze.
i kretonowe ~~~~~ CAŁE WYPRAWY ŚLUBNE. 1968 5 0

Kraków

M. Beyer i Spółka

Sukiennice

Co dzień nowości w bluzkach jedwab- | **W**yroby trykotowe jedwabne, wełniane i bawełniane.
nych, wełnianych i batystowych. Pończochy i skarpetki dla Pań, Panów i dzieci.

Na Czerwiec!

Księgarnia Katolicka
Dra Władysł. Miłkowskiego
w Krakowie

św. Jana L. 6 (Hotel Saski)

poleca:

Czołnowska M. kr. — czytania i rozmyślenia na cześć Serca Pana Jezusa 1904. Cena 1 K.

Lefebure ks. — Miesiąc czerwiec składający się z trzech nowen i trzydziestodniowego, nabożeństwa o życiu wewnętrznym Chrystusa. Z 107 wydań franc. opracował ks. B. Rembieliński. Cena K. 2 60.

Prokop O. Kapucyn. — Miesiąc N. Serca Jezusowego (jedynie wydanie wielkim drukiem, więc dla osób słabego wzroku szczególnie dogodnie) Cena w sprawie w j. łotno angielskie, w fu. K. 2.

Na porcie każdej z tych książek należy dołączyć 45 hal. 1766

Inteligentna Niemka

średnich lat szuka umieszczenia do konwersacji lub do towarzystwa, albo na wyjazd. Pani Kreisler Mikołajska 12, I p. Kraków. 2185 1 1

WDOWA

z dobrem wychowaniem średnich lat przyjmuje obowiązki gospodyni — kucharki u starszego pała lub na plebanii. Jezierska post. rest. Kraków. 2189 1 1

Do sprzedania majątek ziemski we wschodniej Galicyi

45 minut od stacji kolejowej, obszar 2613 morgów w czem 1800 mrg lasu, słuczny pałac, tartak, młyn, zaprowadzone światło elektryczne. Budynek gospodarczy prawie nowy, poczta i telegraf w miejscu. Cena 570.000 złr. **Kapitał potrzebny do 300 tysięcy złr.** Bliższej wiadomości udzieli Gustaw Strycharski „Głos Narodu, Kraków. 2142 3 10

KOLIBRY

ładnie splewające w czerwonych i różnych barwach, parka przych. od 2 50 do 3 50 złr., jedna duża, młoda, już oswojona czerwona papuga za 12 złr., małe zielone paputki parka przych. za 4 złr., prawdziwe harc kanarki, wyborne śpiewaki od 8 złr., oraz chlińskie słowiki. Małe salkiem owojone nalki. Angorakaty wyjątko pod gwiazdę doświadczonego handlu zoologicznego K. Waltera w Krakowie ul. Sławowska 16. Cenunki bezpl. za nadesł. 10 hal. marki. Przybory do chowu, prakt. klatki, żywność, złote rybki, jaja rasowych kur i t. d. WIELKI WYBÓR czysto rasowych pał. Młode Bernbardy. Externery, Bulldoggi, Pudle, Kolli i Jamniki. 2096

Porebski i Zimmer

Kraków Rynek L. 8
polecają 1645

Nowości

do przybrania sukien damskich
taśmy, guziki, koronki, materye i kołnierze koronkowe. 1

PIENIĄDZE

na 4% -owe

pożyczki amortyzacyjne polecamy przez pierwszorzędne instytucje finansowe w Budapeszcie i po za granicami aż do 3/4 wartości szacunkowej na I. i II. miejsce od 15 do 65 lat.

Kredyta osobiste dla duchownych, oficerów, urzędników rządowych i prywatnych, kupców, przemysłowców, z poręczeniem lub bez na 1—15 letni czas trwania, **szybko, pewnie i dyskretnie.**

Pokrycia dla bankowych i prywatnych długów.

Meller Lajos és Társai

Bankcommission

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(Firma protokołowana).

2189 5 72

(O markę na odpowiedź uprasza się).

Z dniem 28-go Maja otwarte Sezon letni!

„SWOSZOWICE“

pod Krakowem

Zakład kąpielowy wód siarczanych

wśród parku stuletniego i lasu szpilkowego, 5 kilometrów od Krakowa, stacja kolei, poczta i telegr. w miejscu, 10 razy dziennie połączony z Krakowem koleją. Znane w Polsce od XV. wieku Swoszowickie wody siarczane, przewyższają swą siłą i skutecznością inne tego rodzaju wody krajowe i zagraniczne; leczą: przewlekły gorączkę stawowy, mięśniowy, jakoteż dno (podagrę), choroby serca na podstawie reumatycznej, nerwebole szczególnie ischias, porażenia tak centralne jak obwodowe, kłę we wszystkich jej postaciach, choroby skórne połączone z przerostem i sgrubnieniem warstw skóry, przewlekłe zatrucia rtęcią i ołowiem, obrażenia kości, różne choroby nerwowa.

Połączenie omnibusem z Krakowa z Rynku i koleją 20 razy dziennie. Mieszkania w kwietniu, maju, wrześniu i październiku o połowę tańsze. Ceny umiarkowane. — Bliższe szczegóły udziela **Wł. Kwieciński** w Swoszowicach. 2152 2 0

„Cunard Line“

Linia

FIUME — AMERYKA.

Następujące okręty

wychodzą 2034 6 0

z Fiume do New-Yorku:

„ULTONIA“ dnia 14 czerwca b. r.

„SLAWONIA“ „ 28 czerwca b. r.

„PANNONIA“ „ 12 lipca b. r.

Bliższych informacji udziela **po polsku**
król. węg. uprzywilejowane biuro

„Menetjegyiroda“

Budapeszt, Vigadó tér 1.

Nr. inser. 24.

Hala licytacyjna

c. k. Sądu powiatowego cywilnego
W KRAKOWIE

ulica św. Jana L. 3.

We środę dnia 1 czerwca 1904 r. o godzinie 9 i w dniach następnych będą sprzedane:

Towary modne, ubrania męskie, studenckie, dziecięce, materye kortowe, palta, szarutki, papier, koperty, atrament, torby, zeszyty, bruliony, gumy arabska, czapki wojskowe, oznaki różnego wojskowe, linijki, palety, deski rysunkowe, tutki na papierosy różnego gatunku, stoły, sprzęty domowe, poduszki, naczynia kuchenne, garnitur mebli, stoły, stoliczki, lustra, fortepian i instrumenta.

Kraków, dnia 28-go maja 1904 r.

Bliższe szczegóły na tablicach w hali umieszczonych. 1796

Suma hipoteczna

na realności w Krakowie na **pierwszym miejscu po Kasie oszczędności m. Krakowa** korzystnie do odstąpienia. Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“. 2187 1 3

Apteka w Pomorzanach

z powodu śmierci właściciela jest zarządkowana do **wydzierżawienia**. Wiadomość bliższa w Aptecce tamże. 2180 1 3

Do sprzedania

jeden rok używana, zupełnie nowa **miocarnia** 4 konna parowa z dwoma przyrządami czyszczącymi z kłosewnikiem i cylindrem sortującym fabryki Wichterlego. Oglądać można **K. Rice** Kobjerzya p. loco. 2146 3 8

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych

pod firmą

K. RZĄCA i CHMURSKI

w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 4,

wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Towarzystwa Lekarskiego Krak., polecone przez toż Towarzystwo 1763

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom: Billieckiej, Giesheublerkiej, Seiferskiej, Vohy, Marleubadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną oraz wody mineralne uormalne z przepisu Prof. Jaworskiego. — Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie darmo.

OGŁOSZENIE.

Na podstawie uchwały Wydziału Wielkiego z dnia 11 Maja 1904 r., podaje się do publicznej wiadomości, iż tutejszy

ZAKŁAD ZASTAWNICZY

przy Kasie Oszczędności m. Krakowa

ulica Szpitalna L. 15

zaprowadza od dnia 1. Czerwca 1904 r. 2169 2 3

urządowanie dwurazowe.

Biura tegoż Zakładu otwarte będą dla publiczności codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt

od godziny 9-tej do 12-tej przedpołudniem
i od godziny 3-ciej do 5-tej popołudniu.

Dyrekcya Kasy Oszczędności m. Krakowa.